

Що заважає поганому прокурору

Провали в розслідуванні низки злочинів режиму Януковича у ГПУ вирішили «перекрити» сфабрикованою справою проти Ющенка

» стор. 5

Час баштанних

Фермери південних регіонів прогнозують високий урожай кавунів

» стор. 7

Рушник від Дніпра до Сени

Як 9-метровий оберіг довезли до пам'ятника Тарасові Шевченку в Парижі

» стор. 13

Учора
шні курси
НБУ:
1 \$ = 25,602 грн
1 € = 28,712 грн
1 рос. руб. = 0,400 грн

Україна молода

Середа, 10 липня 2019 року

№ 75 (5532)

Телеміст – Путіну під хвіст

Нацрада з питань телебачення і радіомовлення проведе позапланову перевірку телеканала NewsOne через спробу провести телеміст із Росією «Надо поговорить»

» стор. 4

Учора під стінами Нацради українці вимагали відібрати ліцензію в телеканала NewsOne.
Фото з сайта obozrevatel.com.

«США підтримують Україну, її суверенітет, виступають проти анексії Криму Росією та проти агресії Росії в Україні».

Ліза Франкетті

віце-адмірал,

командуюча Шостим флотом США

■ ПАРТНЕРСТВО

Сильні на морі й на суші

В українсько-американських навчаннях задіяно 33 кораблі та 26 літаків із 19 країн

Ірина КИРПА

У порт Одеси на міжнародні військові навчання Sea Breeze-2019 зайшли чотири кораблі НАТО та американський есмінець USS Carney. Військовий корабель із резерву Шостого флоту ВМС США, що прибув на територію України, добре відомий тим, що брав участь в операціях у Перській затоці, біля берегів Лівії та патрулював Середземне море. Нині 25-річний есмінець USS Carney дислокується в іспанському порту Рота, де розташована американська військова база.

У День ВМС ЗСУ до Одеси з дипломатичною місією також прибули тимчасовий повіреній у справах США в Україні, посол Вільям Тейлор та командуюча Шостим флотом США Ліза Франкетті. «Стрільна програма навчань наших військово-службовців — яскраве свідчення довгострокового партнерства між нашими країнами», — прокоментувала участь американців у міжнародних військових навчаннях на території України віце-адмірал флоту США пані Франкетті. — США підтримують Україну, її су-

веренітет, виступають проти анексії Криму Росією та проти агресії Росії в Україні».

Тимчасовий повіреній у справах США в Україні Вільям Тейлор заявив, що вже у найближчі місяці ВМС ЗСУ отримають два катери класу Island, подаровані американською стороною. Цьогоріч Україна вперше здійснила закупівлю озброєння та військового устаткування за спеціальною програмою міністерства оборони США з метою безпечної плавання в акваторії Чорного моря.

Під час зустрічі із західними союзниками, командувач ВМС ЗСУ Ігор Воронченко подякував партнерам за постійну підтримку України, зазначивши, що рівень професіоналізму українських моряків, а також відповідність їхніх дій до стандартів НАТО за останні роки серйозно зросли.

Нагадаємо, що важливий тренінг на півдні України у 2019 році відвідали понад три тисячі вояків, 33 кораблі та 26 літаків із 19 країн. Навчання для військових «Сі Браз» — це щорічні міжнародні морські навчання на суші, у повітрі та на земшаний території, організаторами яких виступають Україна та США. Продовжиться щорічно з 1997 року та є відкритими для інших країн. До анексії Криму в 2014 році навчання проходили також на території нині окупованого Росією півострова.

Леонід ШКІЛІНДЕЙ

Минулой доби ситуація на фронті загалом не змінилася, так само гаряче. За даними штабу Операції Об'єднаних сил: 8 липня збройні формування Російської Федерації 17 разів порушили режим припинення вогню. З них 7 разів — із застосуванням заборонених Мінськими угодами артилерійських систем калібру 122 мм, мінометів калібру 120 та 82 мм. Також противник відкривав вогонь по наших захисниках із гранатометів різних систем, озброєння БМП, великокаліберних кулеметів та стрілецької зброї.

На Донецькому напрямку в районі відповідальності оперативно-тактичного угруповання «Схід» противник обстрілював позиції наших захисників поблизу населених пунктів Водяне, Лебединське, Мар'їнка, Красногорівка, Пищевик, Чермалик, Богданівка, Широкино. На Луганському напрямку було трішки тихіше. В районі відповідальності оперативно-тактичного угруповання «Північ» позиції наших захисників обстріляні поблизу Новолуганського, Південного, Майорська.

Зранку 9 липня активно обстрілювали район Талаківка—Лебединське. За словами маріупольців, було добре чути навіть у місті: «Гатили явно з важкого». На кожен обстріл противник отримав адекватну відповідь з озброєння, що не суперечить Мінським домовленостям. За даними розвідки, 8 липня двох окупантів знищено та трох поранено.

Із нашої сторони за минулу добу безповоротних втрат не зафіксовано. Натомість є поранені від підриву на вибухових пристроях. Біля населеного пункту Новотроїцьке на міні підірвалася 23-річний волонтер. Бойові медики Об'єднаних сил надали йому допомогу, доставили до травматологічного відділення лікарні міста Волноваха, відтак після стабілізації стану евакуували до лікарні ім. І. Мечнікова у Дніпро.

Окрім того, під час руху поблизу населеного пункту Майорськ на невстановлених вибухових при-

■ НА ФРОНТІ

Обережно, міни!

Вибухові пристрії калічать військових

Дніми українських вояків в ООС відвідала Надзвичайний і Повноважний Посол Франції в Україні пані Ізабель Дюмон (у центрі).

строях підривалися БТР-70 і військова вантажівка КрАЗ. Один військовослужбовець отримав термічні опіки. У важкому стані доставлений до лікувального закладу. Йому надають необхідну медичну допомогу. У районі Новобахмутівки під

час слідування на вантажному автомобілі КамАЗ через детонацію невідомого вибухового пристрію отримали травми двоє військовослужбовців Національної гвардії України зі складу Об'єднаних сил. Постраждалі госпіталізовані.

■ ГЕРОЯМ — СЛАВА!

Стали відомі імена воїнів, загиблих 7 липня. Бось «Азову» Максим Олесюк загинув унаслідок артобстрілу поблизу населеного пункту Новолуганське на Світлодарській дузі. Міна калібру 122 мм влучила просто в бліндаж. Максиму було 23 роки, служив в «Азові» з 2017 року. Побратими його називали «Максон», кажуть, проявив себе відданим військовій справі, відповідальним та щирим побратимом.

Полтавець Дмитро Пругло «Круглий» прийшов в «Азов» ще 2014 року. За словами командування «Азову», брав участь у всіх ключових боях підрозділу, де показав свої хоробрість та професіоналізм. Обіймав посаду заступника командира роти з роботи з особовим складом, його бійці завжди брали з нього приклад та широ поважали. Йому було 28 років.

Від смертельних осколкових поранень, отриманих 7 липня під час ворожого обстрілу, загинув Владислав Локтюнов. Він до війни мешкав у Дніпрі, працював у сфері будівництва. На війну пішов у 2015 році. Рік і вісім місяців Локтюнов перебував у полоні бойовиків «ЛНР». Потрапив туди, коли служив у складі 92-ї механізованій бригади на Луганщині. Після звільнення з полону бойовиків наприкінці грудня 2017 року розвідник-кулеметник через суд довів, що не дезертир і не зрадник та повернувся на службу в Збройні сили. Після лікування і реабілітації він знову повернувся на війну.

■ МЕДІА ДЛЯ МАС

«Замовлення русского міра»?

Чому суд нехтує оцінками незалежних журналістів та юристів і «дарує» телеканалу майже 4,5 млн грн

Валентина САМЧЕНКО

Реваншистське прагнення повернути Україну в орбіту «руssкого міра» прочитується у рішенні Окружного адміністративного суду Києва про скасування штрафу в розмірі 4 млн 46 тис. грн (25% ліцензійного збору), який мав би заплатити телеканал «Інтер» за розпалювання національної ворожнечі та ненависті словами ведучих під час концерту до минулорічного 9 травня про перейменування вулиць «іменами фашистських злочинців». Позов топ-телемовника з виразними проросійськими позиціями суд, який упродовж останнього часу відзначився низкою алогічних з огляду на запити проукраїнського суспільства рішень, задоволив наприкінці червня. Визнано противправним і скасовано рішення Нацради з питань телебачення і радіомовлення від 11 липня 2018 року про результати позапланової перевірки телеканала «Інтер» і розпорядження Нацради від 17 липня 2018 року про усунення порушень законодавства та сплату штрафу.

Скандал у 2018-му розгорівся ще до ефіру,

коли в інтернеті було оприлюднено уривок записаного концерту. «Сьогодні ми не можемо позволяти, щоб улиці наших городів називали іменами фашистських преступників, а их портреты безнаказанно проносили в факельних шествіях по нашей столице, где каждый метр попlit кровью наших соотечественников», — це слова підводки ведучого Андрія Доманського. «И пусть иногда нам кажется, что все против нас, что мы чужие в своей стране. Но это не так. Нас много. Нас сотни в этом зале и миллионы — перед экранами телевизоров», — продовжила співведуча Анастасія Даугуле.

Хронологічно, ввечері 9 травня 2018 року на «Інтері» вийшов анонсований концерт «Победа. Одна на всіх», наприкінці якого від ведучого Андрія Доманського пролунала фраза, через яку будівлю канала та офіс «Національних інформаційних систем» (виробника новин для «Інтера») пікетували активісти. Уже 11 травня Нацрада з питань телебачення і радіомовлення призначила позапланову перевірку телеканала «Інтер» щодо дотримання вимог законодавства під

час трансляції концерту. А ще через два місяці, 11 липня, Нацрада вирішила оштрафувати «Інтер» на 4 млн 46 тис. грн, визнавши заяви ведучих концерту розпалюванням ворожнечі та залиском до роз'язування агресивної війни або її пропаганди.

Але судді Окружного адміністративного суду Києва почали в підводках ведучих лише «ознаки оцінчів судженъ». «Ознака до заклику та розпалювання ворожнечі не означає факт здійснення такого заклику, оскільки не містить безпосередньо звертання до аудиторії із пропозицією до роз'язування агресивної війни», — зазначили у рішенні. Також суд переконаний, що в промовах ведучих немас «пропаганди держави-агресора, дискредитації людей, що боролися проти нацистської та радянської окупації та за незалежність України».

Суд навіть вважає, що Нацрада створює «умови для поширення цензури та привласнення інформації стосовно висвітлення історичних подій в Україні». Для незалежних правознавців цей рядок свідчить лише про те, що люди в мантіях із Окруж-

ного адмінсуду Києва у цій справі є виконавцями політичного замовлення проросійських сил.

До речі, скасувавши штраф «Інтеру», суд зобов'язав Нацраду відшкодувати судовий збір у понад 1,5 тисяч гривень. Тобто навіть такий дріб'язок, за мірками приватної топ-телекомпанії, мають сплатити платники податків.

Варто згадати, що 16 березня нинішнього року щодо трансляції того «інтервського» концерту був складений висновок Незалежної медійної ради. У ньому, зокрема, пишуть: «Критерії, які встановив Європейський суд із прав людини щодо оцінки наявності розпалювання ворожнечі, варто оцінювати в сукупності, без надання переваги певному. Саме тому Незалежна медійна рада, виходячи з контексту подій 9 травня, що відбуваються щороку в Україні, вважає, що саме цього дня використання подібного наративу («фашистські злочинці», «ми є Україною, що перемогла», «нас багато і ми все пам'ятаємо») може привести до розколу суспільства та суттєвих негативних наслідків. Зважаючи на це, трансляція телеканалу «Інтер» концерту до Дня Перемоги порушила заборону на використання телерадіоорганізації для розпалювання національної ворожнечі та ненависті».

«Незалежна медійна рада вважає, що трансляція телеканалом «Інтер» концерту «Победа. Одна на всіх» із використанням вищенаведених цитат ведучих порушує вимоги абзаку четвертого частини другої статті 6 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (заборона на використання телерадіоорганізації для розпалювання національної ворожнечі та ненависті)», — таким спільним висновок журналістів і юристів.

Продовження теми — стор. 4 »

Світлана МИЧКО
Тернопільська область

Жахливий випадок стався у райцентрі Чортків на Тернопільщині, де на місцевому кладовищі почалися роботи зі спорудження меморіалу воїнам Української Галицької армії. Риоочки котлован, будівельники вивезли на смітник останки з 14 могил.

«Цю яму вже мали заливати бетоном, і тільки за вдяки громадським активістам, зокрема Володимиру Добрянському та Володимиру Мармусу, вдалося зупинити це свавілля і наругу над могилами, — повідомили активісти громадської організації «Альтернатива-Чортків» на своїй сторінці у «Фейсбуці». — Були небезпідставні підозри, що саме в цьому місці розташуваний Військовий цвинтар, де поховані українські стрільці, які загинули в 1919–1920 роках. Про це за життя постійно говорив місцевий краєзнавець і дослідник Андрій Базалінський, про це неодноразово говорив репрезентований політв'язень Володимир Мармус. На необхідності провести дослідження перед початком будівельних робіт неодноразово наголошувала і ГО «Альтернатива-Чортків», власне, саме з

■ ВАНДАЛІЗМ

Наруга над МОГИЛАМИ

Задля вшанування одних героїв сплюндрували захоронення інших

цього приводу ми ініціювали скликання оргкомітету в березні 2018 року, на який було запрошене Святослава Шереметь, відповідального секретаря державної комісії з увічнення пам'яті, директора меморіально-пошукувого центру «Доля», який теж говорив про необхідність дослідження цієї ділянки. Чому ж під час проведення робіт на цвинтарі не проводився нагляд з боку Тернопільської обласної інспекції охорони пам'яток історії та культури та археологічного контролю? Чому роботи не припинили відразу після того, як натрапили на перші останки захоронень?»

За фактом блознірського ставлення до поховання відкрито кримінальне провадження, яке внесено до Єдиного реєстру досудових роз-

Проект меморіалу воїнам Української Галицької армії.

слідувань. Наразі співробітники поліції встановили, що фірма-підрядник, яка здійснювала земельні роботи, орієнтувалася на висновок, згідно з яким поховань на місці копання котловану начебто бути не мало. Хто і на яких підставах зробив таким висновок, правоохоронці мають з'ясувати, адже, як виявилось, в архівах теж є свідчення про наявність

поховання на тому місці, до того ж і самі робітники підрядної організації перед початком копання котловану бачили там могильні надгробки. Добре видно людські останки і в стінах вже викопаного котловану.

Наразі будівельні роботи припинено, вирішують питання про розшук та перевезення всіх останків зі сплюндрованих могил. ■

Людмила НІКІТЕНКО

У Кропивницькій міській раді дніями говорили про безпеку містян. На нараді у міського голови Андрія Райковича мова йшла про стан реалізації програми профілактики та протидії злочинності «Безпечне місто» на 2017–2020 роки.

У місті другий рік поспіль впроваджують систему відеоспостереження та відеоконтроль, повідомили «УМ» у міській раді Кропивницького. Вже встановлено 81 відеокамеру. Це оглядові та камери з розпізнаванням номерного знака автомобіля. Місця їх дислокації попередньо запропоновані правоохоронними органами.

За словами начальника відділу з питань запобігання і виявлення корупції та взаємодії з правоохоронними та контролюючими органами Олександра Шишко,

■ БЕЗПЕКА

Всюдисуще ОКО

На системи відеоспостереження Кропивницький витратив понад 4 мільйони гривень

використання сучасних технічних засобів значно підвищує оперативне реагування на сконці правопорушення, збільшує кількість розкритих злочинів, приходить до зменшення таких видів злочинів, як пограбування, розбійні напади, незаконне заvodіння транспортними засобами, хуліганство, порушення правил дорожнього руху.

На закупівлю та встановлення відеообладнання протягом трьох минулих років використали 4 мільйони 100

тисяч гривень. Крім того, в червні між виконавчим комітетом міської ради та обласним управлінням поліції підписано меморандум про співпрацю у реалізації програми «Безпечне місто».

У міській раді Кропивницького наголошують: система відеоспостереження обладнаний і комунальний транспорт, у кабіні якого встановлено тривожні кнопки.

«У разі натискання кнопки сигнал приймає найближчий до місця події патрульний поліції. Як свідчить статисти-

■ ДО РЕЧІ

Із кінця червня у Кропивницькому розпочав роботу велопатруль. «Патрулювання на велосипедах має ряд переваг у порівнянні з авто- та пішими наглядом. Завдяки своїй маневреності та можливості оперативно з'являтися у важкодоступних місцях», — каже Олександр Шишко.

Патрулі на двоколісному транспорті зосереджують свою роботу в центральній частині міста, парках, набережній річки Інгул та пішохідних зонах. Вони працюватимуть у денний час у теплий період року.

тика, це сприяє запобіганню правопорушень та більш швидкому реагуванню правоохоронних органів на злочини», — пояснює Олександр Шишко. І додає, що системами відеоспостереження облаштовані і деякі навчальні заклади міста та міська рада. ■

■ ДОБРА СПРАВА

Безкоштовний секонд-хенд

Контейнери благодійності допомагають найбіднішим

Світлана МИЧКО
Тернопіль

Ідею розміщення на вулицях обласного центру контейнерів для збору не потрібного городянам одягу та взуття, яке ще може послужити іншим, запропонував понад рік тому тернополянин Віктор Гунька, який побачив такі під час подорожі до Європи. Відтак проект став одним із переможців конкурсу «Громадський бюджет» Тернопільської міськради. Тож за бюджетні кошти придбали і встановили в різних мікрорайонах міста спочатку 5 спеціальних емностей із відповідними написами.

Нині контейнери більше і, за слівами керівника місцевого благодійного «Фонду добрих людей» Ігоря Костюка,

волонтери якого сортують вміст контейнерів і роздають їх потребуючим, вони постійно переповнені. У кожному вміщається приблизно 200–300 кілограмів речей. Знається не лише одяг і взуття, а й ковдри, подушки, галантію, дитячі іграшки і навіть книжки.

Трапляється, незважаючи на написи-попередження, нерідко в «контейнерах благодійності» кладуть і речі в незадовільному стані, яким дорога на смітник. Однак у цілому новація успішно допомагає забезпечувати необхідним тих, для кого задорого купувати потрібне навіть у секонд-хендах і комісійках.

Окрім Тернополя, подібні контейнери благодійності вже встановили і в кількох інших обласних центрах, зокрема Львові та Вінниці. ■

Такі постійні пункти збору речей для нужденних у Тернополі.

■ РЕЗОНАНС

Планові штрафи і протоколи

Поліцейська Зоя Мельник розкрила залаштунки роботи своїх колег

Ірина КИРПА

Керівник Одеської патрульної поліції Юрій Рибак відсторонений від займаної посади як мінімум на два тижні, на час роботи дисциплінарної комісії з Києва. У рамках профедення службового розслідування фахівці перевірять скаргу поліцейської батальйону патрульної поліції Одеської області Зої Мельник, яка заявила, що патрульна служба швидко перетворилася на стару систему ДАІ, де керівництво змушує підлеглих виконувати плани складених протоколів і штрафів.

На мій телефон щодня надходять анонімні дзвінки з погрозами, — повідомила Зоя Мельник. — Вимагають, щоб я закрила рот, інакше «це все погано закінчиться».

За словами бунтарки, ієархія у поліції вибудувана за старою схемою «я начальник — ти дурень». Абсолютна більшість командирів страждають самодурством та ображуються, коли їм починають суперечити. А перший заступник начальника департаменту патрульної поліції України Олексій Білошицький вважає, що первинне завдання його підлеглих — знайти фактаж та підтвердження тих фактів, які викладені у скарзі Зої Мельник.

Тим часом поліцейська-бунтарка продовжує викривати «перевертні у погонях», тепер уже на Херсонщині. За її інформацією, начальник патрульної поліції Херсона Костянтин Дрогаль нібито бере участь у купівлі-продажу звань, а самі патрульні не гребуть брати хабарі з водіїв нелегальних таксі, що курсують на територію півострова Крим, у розмірі від ста до двохсот гривень. За словами Зої Мельник, керівництво закриває очі на ці факти, адже бере безпосередню участь у схемах незаконного збагачення.

Опоненти правдолюбки стверджують, що викривальні пости в соціальних мережах скандално відома дівчина почала публікувати лише після того, як отримала повідомлення про можливе звільнення. За словами начальника Департаменту патрульної поліції Євгена Жукова, у Зої Мельник неодноразово були проблеми з дисципліною.

Постіпше виправдати своїх колег і начальник патрульної поліції Києва Юрій Зозуля, який заявив, що дівчина перевільшує масштаби проблеми. «Так, поліцейські іноді беруть хабарі, а ми завжди на це реагуємо та робимо все від нас залежне, що вони постали за це перед законом. На даний час справи 33 поліцейських перебувають у суді по корупції. Є ще понад сто матеріалів розслідувань, які зайдли до нас з ознаками корупції, але без необхідної доказової бази для залучення працівників до кримінальної відповідальності».

Зоя Мельник, яка не вірити що відбудеться справедливе розслідування, бо добре обізнала про залаштунки роботи своїх колег, написала заяву до Управління внутрішньої безпеки Нацполіції про те, що її регулярно надходять погрози після того, як вона стала говорити правду про патрульну поліцію. ■

Правдолюб Зоя Мельник. Фото з сайта nabludatel.od.ua.

■ ПАРЛАМЕНТ

Виборча крапка ВОСЬМОГО СКЛИКАННЯ

Останній тиждень роботи Верховної Ради нинішньої каденції: у четвер депутати планують прийняти Виборчий кодекс

Катерина БАЧИНСЬКА

Мобілізація парламентарів

Незважаючи на те, що це останній робочий тиждень депутатів восьмого скликання, у стінах Верховної Ради плідно розглядали правила до Виборчого кодексу. Загалом закон має найбільшу кількість поправок за весь період восьмого скликання — понад 4 тисячі. Попри такі обсяги в парламенті запевнили: у четвер вийдуть на фінішну пряму і вже зможуть голосувати за Виборчий кодекс. Тому спікер Андрій Парубій скликав позачергове засідання парламенту. «Це буде наше заключне рішення Верховної Ради цього скликання, і ми повинні пройти його гідно. Я оголошу повну мобілізацію, щоб ми могли прийняти рішення про відкриті списки», — сказав Парубій.

Щоб не втрачати часу і розглянути ще 20% правок, адже на ранок вівторка депутати опрацювали вже 80%, Парубій відразу запросив до слова голову підкомітету Комітету з питань правової політики та правосуддя Олександра Черненка, який упродовж останніх двох місяців постійно доповідає про правки до проекту Виборчого кодексу. Розпочали розгляд з 3641-ї правки. Проте, як це часто буває у Верховній Раді, не попрацювавши й години, депутати вирішили оголосити перерву.

Яким буде прохідний бар'єр?

Незважаючи на 80% опрацьованих правок, досі залишається відкритим питання щодо встановлення у Виборчому кодексі прохідного бар'єру, який мають подолати партії на парламентських виборах. «Є ще певні дискусії, які тривають до останнього дня голосування. Зокрема, стосовно виборчого бар'єра. Тому що в першому читанні пропонується 4%, частина депутатів наполягає на тому, щоб залишилося 5%. Це буде, власне, предмет уже дискусії напередодні голосування», — зазначив голова Верховної Ради.

Що ж нового буде у Виборчому кодексі?

За словами авторів закону, головним принципом і надбанням стануть відкриті списки. Фактично закриті списки і мажоритарна система в новому законі будуть відсутні. Політична сила, їдучи на вибори, не тільки пропонує проголосувати по кожному регіональному округу за свою програму, а й дає перелік кандидатів у депутати, з яких вибирає, прийшовши дільницю, може вибрати тих людей, яким він довіряє, які мають підтримку в цьому регіоні. Тобто якщо в партійному офісі був складений список, громадянам мають право змінити його під час проведення виборчої кампанії. Таким чином завдяки новому закону виборці матимуть можливість самостійно впливати на те, «хто від політичної сили має право бути в парламенті». «Тобто якщо хтось захоче поставити у список охоронця чи спонсора, то вони можуть бути провалені під час голосування в регіонах, де громадяни будуть самостійно визначати, хто має бути в політичному списку і на якій позиції», — наголосив Парубій.

Нагадаємо, проект Виборчого кодексу, що передбачає запровадження пропорційної виборчої системи з відкритими партійними списками на виборах народних депутатів, а також зміну виборчої системи на місцевих виборах, ухвалений 7 листопада 2017 року у першому читанні. 29 травня 2019 року профільний комітет ВР рекомендував парламенту розглянути проект Виборчого кодексу в другому читанні. 6 червня парламент розпочав розгляд проекту Виборчого кодексу вже в другому читанні.

Не виборами єдиними

Парубій також повідомив, що у четвер пропонується розглянути закони про заручників, капеланів і про підтримку шахтарів. «Буде дуже важливий порядок денний, як, можливо, і кадрові питання, якщо будуть рішення комітетів», — сказав він і закликав голів фракцій і позафракційних депутатів прибути в сесійний зал, щоб у заключний день роботи цієї Верховної Ради показати якісний результат. У свою чергу, вчора у парламенті представник президента Руслан Стефанчук заявив, що президент Володимир Зеленський підпише закон про новий виборчий кодекс лише після його аналізу та опрацювання.

■ ВІДЛУННЯ

Телеміст — Путіну під хвіст

Нацрада проведе позапланову перевірку телеканала NewsOne через спробу провести телеміст із Росією «Надо поговорить»

Катерина БАЧИНСЬКА

Учора активісти прийшли під стіни Національної Ради з питань телебачення та радіомовлення з вимогою скасувати ліцензію телеканала NewsOne. З плакатами в руках «Стоп пропаганда», «NewsOne — загроза національній безпеці», «NewsOne — російський канал в Україні» та «Телеміст — Путіну під хвіст» активісти вимагали радикальних рішень від Нацради. «Скільки ще причин, ситуацій, «мостів» має відбутися, щоб Нацрада зрозуміла, що такі телеканали діють лише як пропаганда всередині країни? Вони розпалюють ворожнечу і вселяють «російський мір» у голови людей. Не уявляю, що має відбутися, щоб керівництво держави нарешті втратилося у це питання і позбавило ліцензії NewsOne», — зазначив один з учасників акції Сергій Мироненко.

Напередодні мітингарі збиралися під стінами телеканала, де палили фаєри та димові шашки. У свою чергу, через загострення ситуації

поліція посилила охорону бізнес-центр, де є розташований телеканал NewsOne. Проте протест відбувся без сутичок, запевнили правоохоронці.

Під час засідання член Нацради Сергій Костинський заявив про необхідність провести відповідну перевірку телеканала NewsOne та вжити рішучих заходів. «Настав час для абсолютно жорстких дій щодо телеканалів, які здійснюють психологічні операції щодо українців та української державності», — сказав він. — Нацрада вирішила створити робочу групу за участю представників СБУ, РНБО, НАБУ і НАЗК, яка займатиметься протидією антиукраїнській діяльності в ЗМІ. «Я переконаний, що ми доведемо факти розпалювання ворожнечі щодо окремих груп українського суспільства, де українське громадянське суспільство неодноразово учасники передач називають «фашистами». Ми доведемо факти розпалювання. Це вже буде друга санкція щодо телеканала, яка дозволить нам звернутися до суду щодо

відкликання ліцензії», — заявив Сергій Костинський.

Проте варто зазначити, що на сьогодні повноваження Нацради обмежені правом застосовувати санкції у вигляді оголошення попереджень, вилічення штрафів і зверненням до суду щодо анулювання ліцензії. Тому Нацрада попросила Верховну Раду розширити її повноваження, зокрема в частині призупинення ліцензії.

Тим часом Державний російський телеканал «Россия 1» запросив до своєї студії у Москви учасників скасованого телемосту між NewsOne і російським «Россія 24» для проведення спільнога ефіру «Надо поговорить»: «Ми запрошуємо російських і українських учасників 12 липня, в п'ятницю, в студію телеканала «Россія-1» в Москві. У російському холдингу «Морозиться», мовляв, телеміст із NewsOne «замисливався для того, щоб прості люди, не політики, спробували, дивлячись в очі один одному, обговорити те, що об'єднувало росіян і українців в минулому і об'єднє в сьогодні».

■ ДОСЛІВНО

«Виплеканий Москвою»

Оксана Забужко жорстко пройшлася по Зеленському

Президент України Володимир Зеленський не відчуває абсолютно жодного з'язку з країною, яку очолює. Він, як і раніше, сприймає все, що відбувається, як шоу, зреєсоване Москвою.

Такою критичною думкою про нинішнього

главу держави поділилася українська письменниця Оксана Забужко в інтерв'ю «Еспресо ТВ».

«Ми про цю особистість нічого не знаємо, крім того, що він абсолютно непридатний до професійного виконання функцій президента на-

шої країни. Це очевидно! У нього ні освіти, ні підготовки, ні компетентності, ні, нарешті, відчуття своєї приналежності до цієї країни», — обурилася вона.

«Це не його країна! Він тут на гастролях. Він — московський шоубіз-

несмен, виплеканий московським бізнесом. Він не знає цієї країни, він її не відчуває. Це все — величезне шоу! Ми — всередині цього реалітішоу, з якого не можемо вийти», — додала Забужко.

■ ЗРАДА

Банкував при Януковичу, побанкує і з «МОЛОДИМИ ОБЛИЧЧЯМИ»

ЗМІ розкрили подробиці приходу нового «куратора» у вугільну галузь

Інф. «УМ»

У Києві, на вулиці Ірининській, поруч із будівлею Служби безпеки, України розташовані негласний офіс «тіньового міністерства енергетики». Про це пише видання «Капітал». За його даними, тут «проводять співбесіди і присягають на вірність» новим кураторам вугільної «генералі» та інші чиновники галузі, які курсували тут увесь минулий тиждень. Видання зазначає, що, за інформацією з різних джерел, «головний розводячий» вуглепрому сьогодні — це топ-менеджер Олександр Януковича Віталій Беляков.

«Саме Беляков, за даними в міністерстві, і «приймає гостей» в офісі на Ірининській. Це дає всі підстави називати його «тіньовим міністром». Більше того, можна припустити, що на цій «посаді» Беляков залишиться й після зміни уряду», — йдеться у статті.

Видання нагадує, що, за даними ЗМІ, саме Беляков очолив реалізацію вугілля на оккупованих територіях Донецької області ще в 2015 році, організувавши відповідну схему разом з «експіцієпрем'єром» із соціальної політики в «уряді ДНР» Олександром Калюжським, а також зі своїм племінником Максимом Еккертом, який відповідав за про-

даж вугілля на територію Росії і в окупований Крим через ТД «вугілля Донбасу».

«Серед ключових кадрових перестановок, які він уже провернув, — чергова зміна керівництва державного «Центрнерго» і призначення нових директорів на цілій низці державних шахт», — йдеться в матеріалі.

За даними порталу, міністр енергетики Ігор Насалик, наймовірніше, змушений буде підлаштуватися під Белякова. «Саме останній зміг пообіцяти Коломойському щомісячні відрахування в 20 млн доларів за реалізацію схем на «Центрнерго»», — додає ЗМІ.

«Першими «ластівками» приходу Віталія Белякова «на вугілля» стало призначення в. о. генерального директора «Центрнерго» Володимира Потапенка, а директором із матеріально-технічного забезпечення став кум Белякова Олександр Уваров. Він уже був комерційним директором при Януковичі. «Цілих» 2,5 місяця в 2011 році. [...] Потапенко — це найманій менеджер Белякова. Теж із «багатим» досвідом роботи на «Центрі». При Януковичі він був заступником директора з палива Вуглегірської ТЕС. Відповідно до виписки з трудової книжки, період його діяльності тут становить «аж» 1,5 місяця —

з 09.11 по 23.12.2011 року. Після цього він «працював» на підконтрольній Олександру Януковичу Стакановській ЦЗФ у Луганській області», — пише газета.

Уже після Революції гідності Потапенко фігурував у гучному скандалі навколо «Чернігівторфу», на який був поставленний міністром Насаликом для підготовки підприємства до приватизації. Батько Уварова — Ігор Уваров — зараз працює головою департаменту палива в центральному апараті «Центрнерго».

«Потапенко прийшов на посаду глави «Центрнерго» після звільнення попереднього керівника — Петра Кравця. ...За даними джерел на підприємстві, це пов'язано із запропонованими Кравцю схемами поставок вугілля з ОРДЛО, які повинні будуть заходити на «Центрнерго» під виглядом вугілля з Росії. Нібито йому було поставлено завдання спалювати до 500 тис. тонн донбаського вугілля через Білорусь на місяць. За інформацією інсайдерів, Кравець відмовився підписувати відповідні контракти, посилаючись на те, що низьку якість вугілля з копанок і шахт окупованого Донбасу відразу буде виявлено», — йдеться в статті.

Богдан ПЕРЕЯСЛАВЕЦЬ

Управління спеціальних розслідувань Генпрокуратури на чолі з Сергієм Горбатюком просить суд накласти арешт на майно третього президента України Віктора Ющенка. Про причину «УМ» повідомляла раніше: за версією Горбатюка, який не приховує бажання стати Генпрокурором за нової влади, нібито саме Ющенко ще до Помаранчевої революції (!) «вступив у змову» з Януковичем, щоб перевести резиденцію «Межигір'я» з Держуправління справами (ДУС) у сферу відповідальності Кабінету Міністрів. Мовляв, це допомогло Януковичу потім «прихватизувати» цей об'єкт. От тільки незрозуміло, чому під керівництвом того ж таки Горбатюка «розвалилося» стільки справ щодо представників режиму Януковича (в тому числі й щодо реальних «прихватизаторів» Межигір'я), чому жодна з них не доведена до суду, а на імплементальність слідства у провадженнях щодо масових убивств на Євромайдані вказують офіційному Києву вже навіть з ООН.

«Громовідівдів» для Горбатюка

Складається враження, що провадження щодо Ющенка, про перебіг якого пан Горбатюк і його підлеглі не втомлюються інформувати пресу вже більше місяця, слугує таким собі інформаційним «громовідівдом» для керівника Управління спецрозвідки ГПУ.

Адже минуло вже п'ять із половиною років з часу масових убивств на Євромайдані, а результатів у Горбатюка нуль, жоден з одіозних представників режиму Януковича не сів за грати. Всі ці роки Горбатюк не втомлювався повторювати, що хтось йомою постійно заважає, як у приказці про поганого танцівника.

Ось і цими днями Сергій Горбатюк в ефірі «Громадського» розповів, що з приходом Сергія Кізя на посаду начальника департаменту ГПУ з організації і процесуального керівництва досудовим розслідуванням кримінальних правопорушень, підслідних ДБР, робота щодо розслідування справ Майдану в регіонах була заблокована протягом півроку.

«Тобто жодна постанова, незаконна, на нашу думку, де було закрито кримінальне провадження в областях, не була скасована, жодні рекомендації щодо розслідування цих кримінальних проваджень не були виконані і останнім часом нам узагалі пестали давати для вивчення ці кримінальні провадження», — зазначив Горбатюк.

А незадовго до цього керівник управління спецрозвідки ГПУ повідомив пресі, що підлеглі йому прокурори проситимуть Печерський райсуд заарештувати майно Віктора Ющенка, яким він володіє «за реестрами нерухомості».

«Це обов'язок слідчого. Тут варіантів немає: якщо стаття передбачає конфіскацію, то слідчий зобов'язаний до суду вжити заходів для арешту майна. А інкримінується Ющенку ч. 5 ст. 191 сприяння заволодінню Януковичем державною резиденцією Межигір'я», — пояснив Горбатюк.

■ КОЛІЗІЇ

Що заважає поганому прокурору

Провали в розслідуванні низки злочинів режиму Януковича у ГПУ вирішили «перекрити» сфабрикованою справою проти Ющенка

Печерський суд визначається з потребою в арешті майна Ющенка.

Супільство бачить, прокурор не чус

Минуло п'ятниці відбулося перше засідання щодо прохання слідства про арешт майна. Але суддя Печерського суду Підпалий В.В. рішення не ухвалив, бо сторона захисту не встигла ознайомитися з матеріалами справи.

Адвокат Ющенка Віталій Наум укотре наголосив, що його клієнт усі звинувачення відкидає як надумані і заполітизовані.

«Ми вважаємо, що це, враховуючи, що незабаром вибори, хтось намагається зробити собі піар або приховати ті недоліки, відсутність результатів, які є в інших справах. Зрозуміло, що всі невдачі потрібно чимось перекристи, а постать Ющенка, вона якраз дозволяє сказати, що ми знайшли щось нове, ми рухаємося далі. Привернути увагу до одного, закривши очі і відвернувшись увагу на великих проповідях в іншому», — наголосив адвокат.

Моніторингова місія ООН із прав людини в Україні на-аголосила, що розслідування убивств на Майдані взимку та 2 травня в Одесі у 2014 році затяжні та неефективні.

«Минуло 5 років після вбивств на Майдані взимку 2014 року, а також після вбивств і насильницьких смертей в Одесі 2 травня того ж року. Розслідування та судові провадження є затяжними та неефективними, хоча ми визначаємо певний прогрес у розслідуванні, яке здійснює Генеральна прокуратура», — заявила пані Фрейзер.

І нагадала, що в липні минає три роки з дня вбивства журналіста Павла Шеремета, а «слідство досі шукає винуватців цього злочину». Додала вона також, що не притягнуто до відповідальності і винних у вбивстві та нападах

на правозахисників і представників ЗМІ.

Ще раніше, у лютому 2019 року, Моніторингова місія ООН з прав людини в Україні закликала Київ прискорити розслідування масового вбивства активістів Євромайдану в 2014 році. Тоді представники організації констатували, що за 5 років після протестів на Майдані досягнуто лише обмежений прогрес у розслідуванні вбивств і насильницьких смертей 98 осіб (84 протестувальників, 13 співробітників правоохоронних органів і чоловіка, який був на місці подій, але не брав участі у протестах).

Моніторингова місія ООН із прав людини в Україні на-аголосила, що поки лише

трьох чоловік визнано винними за епізодами, які привели до загибелі двох учасників протесту, а кримінальні провадження стосовно ще 12 ймовірних винних, у тому числі співробітників міліції та Служби безпеки України, тривають.

Зауважимо, що коли цей номер «УМ» готувався до друку, мало відбутися чергове засідання суду в питанні майна Ющенка за клопотанням прокуратури.

Нагадаємо, що сам Віктор Ющенко не ховається від слідства й особисто приходить до слідчих ГПУ. Тоді ж третій президент заявляє: «Усілякі обвинувачення відкидаю, бо не бачу ані підстав, ані доказів. У суді я це безза-

■ ДОВІДКА «УМ»

За даними адвоката Віталія Наума, прокуратура вважає, що Віктор Ющенко у 2002 році вступив у злочинну змову з Віктором Януковичем із метою, щоб останній захопив «Межигір'я». «Ті, хто пам'ятають, які були баталії між Ющенком і Януковичем у 2004 році, розуміють, яка в цьому абсурдність», — іронізував захисник.

Зауважимо, що виведення резиденції з державної власності могло відбутися у 2007 році. На той час Віктор Янукович був прем'єр-міністром. Між Віктором Ющенком та Віктором Януковичем у той час був черговий тривалий політичний конфлікт, який закінчився дочасними виборами парламенту восени 2007 року.

Уряд після цього передав резиденцію до статуту держпідприємства «Надра України», яке вивело «Межигір'я» з державної власності на користь фіктивної донецької фірми.

Після втечі Януковича з України в лютому 2014 року «Межигір'я» стало національним парком і музеєм корупції, де щорічно бувають мільйони українців та іноземців. Будівлями «Межигір'я» опікуються волонтери, які збирають на це кошти з відвідувачів.

Наприкінці травня 2019-го ТОВ «Скомпані» стало переможцем конкурсу на право управління зареєстрованою резиденцією колишнього президента Віктора Януковича «Межигір'я».

перечно доведу! Бо в справі є політичний підтекст. «Супільство бачить, як поступово знята відповідальність практично з усіх фігурантів гучних справ щодо сепаратизму, державної зради та вбивств на Майдані. Тому доводиться вишукувати нові гучні справи, імітувати бурхливу діяльність».

Відтак Віктор Андрійович та його адвокати в суді доводитимуть свою правоту.

■ ВІДДІЛ КАДРІВ

НАУ без Свинарчука

В Національному авіаційному університеті остаточно відновлено діяльність Наглядової ради на чолі з Олександром Бадрудіновим

Василь ТАВР

Шостий апеляційний адміністративний суд м. Києва підтвердив законність рішення Окружного адміністративного суду міста Києва від 21 березня, яким той визнав противінням та скасував наказ Міністерства освіти і науки, згідно з яким наглядова рада Національного авіаційного університету очолював скандално відомий колишній перший заступник секретаря РНБО Олег Гладковський.

За даними освітнього порталу «Педагогічна преса», зазначене судове рішення №826/17204/16 було ухвалено ще 18 червня, а набуло чинності вони цими днями.

Зауважимо, що після скасування судом відповідного наказу «Про затвердження складу наглядової ради Національного авіаційного університету» від 20.10.2016 року №1267 наглядова рада НАУ буде працювати у складі, затвердженому наказом Міносві-

ти від 05.11.2015 року №1146. Головою цього складу Наглядової ради є Олександр Бадрудінов.

Тому тепер у Національному авіаційному університеті активно відновлює свою діяльність легітимна Наглядова рада.

Згідно зі статтею 37 Закону України «Про вищу освіту», Наглядова рада закладу вищої освіти створюється за рішенням заступника (засновників) для здійснення нагляду за управлінням майном закладу вищої освіти, додержанням мети його створення.

Нагадаємо, 25 лютого 2019 року оприлюднено розслідування про те, як державні оборонні заводи закуповували для військової техніки деталі з Росії. Один із фігурантів розслідування Ігор Гладковський називав його фейком, але, незважаючи на це, тодішній президент Петро Порошенко звільнив його батька Олега Гладковського з посади першого заступника секретаря РНБО.

Ігор ВІТОВІЧ

У Києві 8 липня відбувся 21-й щорічний саміт Україна—ЄС — перший для нещодавно обраного президента України Володимира Зеленського. На саміт із Брюсселя прибули голова Єврокомісії Жан-Клод Юнкер, президент Європейської Ради Дональд Туск, європомісар із політики сусідства та розширення Йоганнес Ган і очільниця європейської дипломатії Федеріка Могеріні. До речі, Могеріні вперше особисто взяла участь у подібному заході. Саміт Україна—ЄС уперше проходить не у приміщенні адміністрації президента на вулиці Банковій, а у недавно відреставрованому Маріїнському палаці. Охорона пекрила усі підходи і під'їзи біля самого палацу і будівлі Верховної Ради.

Щорічні саміти Україна—ЄС високо-го рівня давно вже стали рутинними у відносинах Києва і Брюсселя. Від них не очікують проривів і сенсацій, а лише підтвердження сторонами спільніх намірів та напрямів партнерства, напрацьованих командами впродовж року. Проте нинішній, 21-й, саміт був особливим: він знаменував завершення насиченого подіями п'ятирічного періоду у відносинах Україна—ЄС. Адже й нинішня команда на чолі Євросоюзу, і команда українського екс-президента Петра Порошенка прийшли до влади синхронно, і так само майже одночасно вони відходять від справ. Для нового українського президента Володимира Зеленського саміт Україна—ЄС став точкою відліку нового періоду євроінтеграції, адже, як зазначив він під час спілкування з пресою по завершенні саміту, «найважливіші зміни в країні ще попереду».

Європейські партнери у своїх виступах засудили дії Росії щодо України та запевнили в тому, що санкції проти Росії продовжать до повного виконання Мінських домовленостей, відновлення суверенітету і територіальної цілісності України. Зеленський заявив на саміті Україна—ЄС: «Зупинити війну можна єдиною зброєю — дипломатією».

■ КОНТАКТИ

Оглядини вкупі з прощанням

Результати 21-го саміту Україна—ЄС

Сам саміт затягнувся майже на півгодини. Але до преси Юнкер, Туск і Зеленський вийшли в доброму гуморі. Всі троє багато жартували. Оплесками вони привітали підписання п'яти секторальних угод про фінансову підтримку ЄС на загальну суму в понад 120 мільйонів євро на реалізацію проектів децентралізації, посилення боротьби з корупцією, на підтримку громадянського суспільства та проектів для розвитку сходу України.

Ось ці п'ять двосторонніх угод, як їх наводить Ві-Бі-Сі:

- угоди між урядом України та Європомісарією про фінансування заходу «Програма технічного співробітництва 2019 року»;

- фінансування заходу «Антикорупційна ініціатива — друга фаза»;

- фінансування заходу «Підтримка громадянського суспільства та культури»;

- додаткова угода між урядом України та Європейською комісією про внесення змін до Угоди про фінансування заходу «Підтримка ЄС для сходу України» (додатковий внесок ЄС у рамках Угоди становить 10 млн євро);

- угода між урядом України та Європейською комісією про фінансування заходу U-LEAD з Європою: «Програма для України з розширення прав і можливостей на місцевому рівні, підзвітності та розвитку — друга фаза».

Ще одним документом саміту стала підсумкова спільна заява. В одному з її пунктів Євросоюз засудив практику спрощеної видачі російських паспортів українським громадянам на непідконтрольних територіях і заявив, що «ЄС і його міжнародні партнери можуть вдати-

Іванна Климпуш-Цинценко й за каденції Петра Порошенка, виконуючи левову частку роботи для євроінтеграційних процесів, не надто «світилася» на підсумкових презентаціях. Але щоб не пустити одного з ключових організаторів саміту Україна—ЄС на саму зустріч — такого що світ не бачив.

Фото з сайта glavcom.ua.

ся до кроку щодо невизнання російських паспортів, видача яких суперечить Мінським угодам».

Саміт пройшов у теплій та емоційній атмосфері, топ-чиновники з Брюсселя усвідомлювали, що для них він останній. У Маріїнському палаці Дональд Туск виступав англійською мовою, а от після переговорів з українським прем'єр-міністром звернувся до журналістів українською. І це, певно, була одна з його найемоційніших промов. Він запевнив, що впродовж перебування на посаді президента Європейської Ради «робив усе можливе, аби прискорити процес інтеграції України з рештою Європи». «Але не все вдалося, не завжди я був таким ефективним, як хотів. Вибачте, друзі», — сказав Дональд

Туск. За його словами, дехто в Брюсселі дивився на нього «як на проукраїнського манієка», про це йому не раз говорили в очі. «Але я цим пишаюсь», — щиро сказав Туск і пообіцяв, що де б він не був, «завжди залишатиметься вірним другом України».

І все було б чудово, якби на цьому євроінтеграційному тлі не проступили темною плямою передвиборчі чвари. Зеленський продемонстрував відкриту неприязнь до глави МЗС Павла Клімкіна ще до вступу на посаду. Глава дипломатії діє на президента як червона ганчірка на бика. Але чому профільна українська віце-прем'єр із питань євроінтеграції Іванна Климпуш-Цинценко самотньо відсиджуvalась у Маріїнському парку на лавочці, коли у будівлі поруч тривав саміт, який власне вона та Клімкін готовили і який без їхніх зусиль міг бін не відбутися, це вже питання до нової влади, зазначає «Німецька хвилля».

А про реакцію європейських високопосадовців на відсутність на саміті профільної віце-прем'єрки залишається лише згадуватися. З'ясувалося, що її імені не виявилося у списку української делегації, тож віце-прем'єрку на саміт не пустили. Ще напередодні на своїй сторінці в соціальній мережі «Фейсбук» вона писала про те, що для України важливо зберігати безперервність руху до ЄС, та розповіла, що її офіс навіть підготував своєрідну інструкцію наступникам про те, «де ми зараз у діалозі з ЄС та подальші кроки для реалізації наявних в Україні можливостей».

Навіщо поради фахівця Зеленському з його непоміrnо роздутим его та хворобливим мстивістю? Він хотів бути єдиним тріумфатором на такому святі. Ці риси характеру та манірний стиль його заяв, немов актора з самодіяльного театру, ще не раз зашкодять інтересам України. Певно, в очах Зеленського вся вина Климпуш-Цинценко полягає в тому, що вона входить до першої десятка виборчого списку партії Петра Порошенка «Європейська солідарність».

■ СПРАВИ ЦЕРКОВНІ

«Українці — в моєму серці»

Комунікат за підсумками зустрічі Папи Франциска з проводом УГКЦ

Олег БОРОВСЬКИЙ

5-6 липня 2019 р. Святійший отець Франциск очолив зустріч із Верховним архієпископом Української греко-католицької церкви, митрополитами, членами Постійного синоду та головами компетентних дикастерій Римської цурії, повідомляється на офіційному сайті УГКЦ. Також ініціативою Святійшого отець прагнув висловити свою близькість до Східної католицької церкви свого права (*sui iuris*). Папа Франциск високо оцінив історію цієї Церкви, її духовну, літургійну, богословську та канонічну традицію, її вірність спорічності до Святійшого отцем, утворджену і запечатану кров'ю мучеників.

Аналіз запропонованих тем відбувся в дусі взаємного слухання і супроводжувався молитвою в пошуку необхідних умов для того, щоб забезпечити розвиток та розквіт цієї церкви у сучасному світі. Особливу увагу присвятили душпастирській праці, євангелізаційному служінню, екуменізму, особливому покликанню Української греко-католицької церкви в контексті сучасних соціально-політичних викликів, особливо в умовах війни та гуманітарної кризи в Україні, а також її служіння в різних країнах світу. Прозвучало побажання, щоб такий взаємообмін продовжувався в майбутньому з метою створення необхідних умов для гармонійного розвитку Української греко-католицької церкви.

Під час пресконференції, що відбулася в конференцзалі «Радіо

Ватикан», Блаженнійший Святослав, глава УГКЦ, поділився з журналістами підсумками двох днів у Ватикані.

«Цеї зустрічі виразно бажав сам Святійший отець», який прагне, аби східні католицькі церкви розвивалися й розквітали, тож це може стати новою моделлю для співпраці в цьому напрямі між Римською курією та відповідними церквами», — наголосив представитель УГКЦ.

Глава УГКЦ зазначив у розмові з журналістами, що коли було оголошено про зустріч, у багатьох виникло запитання: з якою метою вона скликана? «Хочу підкреслити, що призначеннем цієї ініціативи було підтримати Українську греко-католицьку церкву, підтвердити близькість Папи до нашої Церкви, і через цю близькість і спілкування висловити близькість усьому українському народові, який страждає внаслідок війни», — сказав Блаженнійший Святослав. «Святійший отець дійсно прагне стати речником страждального народу», — сказав глава УГКЦ.

«Папа хоче, щоб наша, як також інші східні католицькі церкви, розвивалася та розквітала», — зазначив глава УГКЦ, вказуючи, що саме це стало причиною запрошення на зустріч також усіх митрополітів, які представляють глобальний вимір УГКЦ у сучасному світі.

Усе наведене вище — оцінки зустрічі представниками самої УГКЦ. А зарубіжні ЗМІ пода-

Візит української греко-католицької делегації до Ватикану може стати предтечею візиту нинішнього Папи Римського до України.

ють інші подробиці, яких не знайти в офіційних заявах УГКЦ. Так, Міжнародне французьке радіо (RFI) особливо наголошує, що Папа Франциск зустрівся з делегацією УГКЦ на чолі з Святославом Шевчуком наступного дня після візиту до Ватикану російського президента Володимира Путіна, під час якої також обговорювали ситуацію в Україні. У Святому Престолі запевнили, що це випадковий збіг обставин. Але думки про те, що pontifік хотів почути оцінку російської інтервенції в Україні від обох сторін конфлікту, не зникають. Висуваються припущення, що Франциск може виступити з якоюсь мирною ініціативою. Адже Папа заявив під час зустрічі: «Українці — в моєму серці».

Джерело RFI в католицькій церкві повідомляє, що програма двохденного зустрічі трималася в таємниці, але за результатами розмов «можливі важливі для УГКЦ рішення». Деякі українські релігіознавці вважають, що йдеться про надання УГКЦ ста-

тусу патріархату, що може прискорити надання Константинополем новоствореній ПЦУ статусу Кіївського патріархату. «Для нас патріархат — це не просто титул чи звання, а в першу чергу спосіб існування», — заявив Святослав Шевчук в інтерв'ю Релігійно-інформаційній службі напередодні візиту до Ватикану. При цьому він наголосив, що УГКЦ вже функціонує як патріархія. За даними на 2016 рік, в УГКЦ служать 42 єпископи та 3 тисячі 405 священиків. Церкві належать 3 тисячі 818 приходів.

Польське видання «Незалежна» подало вчора іншу сенсаційну новину, про яку немає загадки в офіційному комунікаті УГКЦ. Глава УГКЦ Святослав Шевчук запросив Папу Франциска відвідати Україну. «Ми вважаємо, що візит Франциска був би конкретним шансом закінчити війну. Багато хто в Україні вважає, що лише нога Папи доторкнеться цієї землі, війна закінчиться», — заявив глава УГКЦ у розмові з італійськими ЗМІ.

■ ЖНИВА-2019

Чверть зерна — у коморі

Дев'ять мільйонів тонн ранніх зернових зібрано з українських полів

Інф. «УМ»

У 23 областях уже зібрали майже 9 мільйонів тонн зерна з площи понад 2,5 млн га. Це перевершило 25 відсотків від прогнозу, інформує пресслужба Мінагрополітики.

За повідомленнями з регіонів, більшість агропідприємств прово-

дить жнива в плановому режимі, фіксуючи трохи вищу урожайність порівняно з минулим роком. Дещо ускладнена ситуація спостерігається на Одеській, Кіровоградщині та Чернігівщині у зв'язку з погодними катаклізмами.

«З кожним днем жнива набирають обертів, демонструючи перші

непогані результати. Але слід не забувати, що погода лишається ключовим фактором ризику, який присутній у роботі аграріїв. Тому маємо більше звертати увагу на страхування у сільському господарстві, на питання ризиків і можливості їх нівелювання», — зазначає в. о. міністра Ольга Трофімцева. ■

■ ВАРВАРСТВО

Обережно: палі!

На Харківщині невідомі підпаливали поля піротехнічними пристроями

Оксана СОВА

У Сахновщинському районі Харківської області під час збору врожаю на полі виявили саморобний піротехнічний пристрій. 5 липня о 15:29 до Сахновщинського відділу поліції надійшло повідомлення від мешканця села Сугарівське про те, що на пшеничному полі пролунав хлопок та сталося загоряння. Пожежу вдалося ліквідувати самостійно. Як передає відділ комунікації поліції Харківщини, на місці події вийджала слідчо-оперативна група та фахівці вибухотехнічного управління. На полі правоохоронці виявили предмет, обмотаний скотчем. За висновками експертів, це був саморобний піротехнічний пристрій.

Працівники сільськогосподарського підприємства повідомили, що раніше чули схожі хлопки, але уваги цьому не приділяли. Речові докази вилу-

На Миколаївщині та Херсонщині вже неодноразово горіли переджинні угіддя.

чене та направлено на експертизу.

Зовсім недавно, вночі 3 липня, сталася пожежа поблизу села Ново-дмитрівка того ж Сахновщинського району на полі площею 25 гектарів. Тоді вигоріло 15 гектарів пшеници. «До гасіння заливалося 8 людей та 4 одиниці техніки, з них від ДСНС — 5 осіб та 1 одиниця техніки», — повідомили рятувальники. Схоже, комусь і досі не дають спокою доглянуті поля місцевих господарств.

Нагадаємо, на Миколаївщині також вигоріло 33 гектари пшеници. Рятувальники позамінули вихідних двічі гасили пожежі на переджинних полях. 29 червня о 17:11 до Служби порятунку надійшло повідомлення

про пожежу пшеници на корені біля села Піски Баштанського району. Рятувальники локалізували та ліквідували пожежу на площи 14 га. Завдяки вжитим заходам не допустили розповсюдження вогню на більшу площу, врятувавши принаймні ще 26 га пшеници. Подібна ситуація виникла незабаром і на полі поблизу села Таборівка Вознесенського району — там горіла пшениця та післяжинні залишки на приватному полі. Полум'я, яке охопило збіжжя на площи 23 га та 7 га стерні, ліквідували. Рятувальникам вдалося врятувати поряд розташоване поле з пшеницею та сояшником.

В обох випадках причина пожежі встановлюється. ■

■ СЕЗОННЕ

Час баштанних

Фермери південних регіонів прогнозують високий урожай кавунів

Олена ЯРОШЕНКО

Ранні кавуни вже збирають повним ходом на полях Херсонської області, звідки їх доставляють вантажівками по всіх куточках України. Як повідомив Департамент агропромислового розвитку Херсонської ОДА, місцеві кавуни реалізують на всіх великих гуртових ринках України, таких як «Шувар» (Львівська область), «Столичний» (Київ), «Початок» (Одеса).

«Площа посіву баштанного цього року практично не збільшилась — приблизно 23 тисячі гектарів. Але валовий збір кавунів та динь цього року збільшилося, осіклики червневі дощі сприяли впливу на баштанні. Врожайність кавунів в сезоні-2019 очікується в середньому на 10 відсотків вищою за минулорічну», —

йдеться у повідомленні.

Як завжди, центральні регіони найдорожчі (кавуни тут коштували 15-20 грн/кг), а південні найдешевші (від 10 до 13 грн/кг). Західні регіони не вирощують кавуни, але споживають їх дуже добре, тому і ціни тут встановилися близькі до найвищих по країні (14-16 грн/кг).

Про те, що кавунів цього року буде вдосталь, говорить багато виробників, тому вижити в умовах низької ціни допоможе правильно побудований експорт. Експортне вікно цього року може бути довшим і вигіднішим, тому що аномальна спека зараз панує у багатьох країнах Європи, пригнічує тамтешній врожай. Тому розслаблятися цього сезону не треба, нарешті — спробувати використати шанс заявити про

Соковиті і смачні.

себе на міжнародній арені з українськими кавунами та закласти майбутнє для довготривалих взаємовідносин з імпортерами по всьому світу.

«Минулого року Одеська область експортувала баштанні невеличкими партіями до Латвії, Литви та Білорусі. Цього року також є плани на здійснення експортних поставок регіональними виробниками», — розповіла заступник директора департаменту Маргарита Степанова.

На початок тижня ціна на кавуни на українських оптових ринках станови-

ла 6-8 грн за 1 кілограм, а наприкінці липня, коли почнеться масовий збір кавунів, очікується, що гуртова ціна на кавун з поля може бути меншою за півтори гривні за кіло.

Виробники баштанних уже стрімко набирають обертів і пропонують першу продукцію за досить невисокими цінами. Так, із початку сезону вітчизняні кавуни подешевшали вдвічі. Ціна 30-40 грн/кг, виставлена на початку збору, притомалися недовго і вже скоро кавуни з українських полів можна буде купити в мережах супермаркетів по 12-17 грн/кг. ■

■ ТЕНДЕНЦІЇ

Чому «кусались» черешні?

Внутрішні ціни на фруктівочі в Україні формуються з урахуванням експортних

Оксана СОВА

Нинішнього сезону українська черешня продавалася за рекордно високою ціною: уздовід її ціна іноді доходила до 90 гривень за кіло. Втім, враховуючи уніфікацію купівельних тенденцій з виходом вітчизняних виробників на ринки ЄС, дивуватися такому не варто. Як вважає фінансовий директор групи компаній «Мелітопольська черешня» Каріна Станчевська, така ціна за черешню цілком вправдана: цього року надто великих врожаїв немає ні в нас, ні в європейських країнах. В Італії, Сербії, Греції, які є традиційними постачальниками плодів, не було валу черешні. «Наша компанія виходила на експорт із ціною у 3 євро за кілограм, — каже менеджер одного з найбільших ягідних підприємств України. — Звичайно, сезон на сезон не приходиться: якщо наступного року буде перевиробництво, то і ціна просяде. Проте виробничі витрати ростуть, фермери не можуть і не хотіть працювати собі на збиток. Тому надто дешевих ягід та фруктів і в наступні сезони чекати марно».

Вітчизняні садівники вже завершили збирання основного валу черешні. Цей сезон став непростим: заморозки наприкінці квітня не вправдали очікування по урожаю. Були суттєві втрати, проте завдяки опадам на початку травня вдалося скоригувати урожайність масою ягід, — вони дуже гарно налилися. Сьогодні багато виробників вважають черешню, а особливо старі насадження, нерентабельними і викорчовують. Мелітопольські ж садівники площа під нею зберігають і розширяють: із 275 гектарів черешні 75 — молоді насадження, 200 — старі 5-10 років. «Мелітопольська черешня» від держави отримала дотацію у грудні минулого року, потрапили і в дотаційні списки на червень. Загалом сума компенсації в господарстві становить близько півмільйона гривень. Попри зростання попиту на ягоду за кордоном експорт тут залишився на рівні минулого року, бо мелітопольці й досі експортували 90 відсотків вирощеної черешні. У поточному році експортували свій товар до Італії, і тамтешні покупці, за словами Станчевської, були у захваті: жодного відсотку відбраковують. Тому уявлення європейців про українських постачальників як про виробників відносно дешевого товару змінюється, — зрозуміли, що Україна теж може забезпечувати преміум-клас. «Ми вкладаємо у розвиток підприємства, майже все обладнання та технології — іноземного виробництва, прив'язані до валюти, тому доводиться саме за кордоном шукати все нові та нові канали збути. Цього року експортували понад 600 тонн черешні», — пояснює керівниця одного з найуспішніших експортоорієнтованих ягідних агропідприємств.

Географія експортних продаж підприємства на сьогодні — країни Європейського Союзу та Білорусь. Для останньої спеціально створили вільні карантинні ділянки, бо цього вимагає законодавство Євроазійського Союзу. Цього сезону багато запійт із країн Близького Сходу. Йдеся про великі партії, які обмежуватимуться тільки вантажопідйомністю літака: можна відправляти по 7-10 тонн черешні щоденно. Працювати з цими ринками нелегко, бо виставляють надвисокі вимоги щодо пакування, сортування, до кольору та одноманіття плодів. Через високу конкуренцію другого шансу постачальнику, який завинув, можуть і не дати. Але всі виробники світу зацікавлені саме в цьому регіоні, бо там ціни на черешню найвищі: роздрібна вартість одного кілограма доходить до 20 доларів. ■

■ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ

Ганна ЯРОШЕНКО
Полтавська область

У Лохвицькій ОТГ журналісти з Полтави — нечасті гості. Усе через її значну віддаленість від обласного центру. З огляду на це просто гріх було не скористатися поїздкою до згаданої об'єднаної громади, організованою Полтавським представництвом Асоціації міст України в межах проекту «ПУЛЬС», що реалізується за підтримки USAID. Лохвицька ОТГ молода — їй лише трохи більше року, проте навіть за такий короткий проміжок часу тут відбулися значні зміни. Згідно з даними моніторингу Мінрегіону, вона посідає 9-те місце в загальноукраїнському рейтингу ОТГ із чисельністю населення від 10 до 15 тисяч осіб.

Реформа децентралізації змусила рахувати кожну копійку

Райцентр Лохвиця має багату історію. Це й не дивно, адже наступного року відзначатимемо своє 700-ліття. До цієї дати Національний банк України збирається випустити пам'ятну монету номіналом 5 гривень із написом «700 років першої писемної згадки про місто Лохвицю». Поміж старовинних будівель у місті збереглася навіть синагога, побудована в XIX — на початку ХХ століття на кошти відомого місцевого підприємця й мецената Евеля Дунаєвського. Нині вона належить до комунальної власності громади. От тільки що з нею робити, в Лохвицькій міській раді достеменно не знають.

— Обійнявши посаду міського голови у 2015 році, я дуже швидко зрозумів, що потрібно об'єднуватися, бо лише за цієї умови можливий якийсь розвиток, — розповідає 47-річний голова Лохвицької ОТГ Віктор Радько. — Так почалися перемовини з 11 сільськими радами нашого району. На жаль, згоду дала тільки одна з них — Васильківська.

— А чому інші не побажали об'єднуватися? — цікавлюся.

— Подивіться в декларації сільських голів — і там знайдете відповідь, — радить Віктор Іванович. — Дуже бажає до нас приєднатися Хайлівщинська сільська рада Чорнухинського району, однак, на жаль, не має з територією нашої громади спільноти межі. Згідно з опитуванням, і населення сусідніх сільських рад хотіло б приєднатися до Лохвицької ОТГ, але перешкоджають сільські голови й депутати. Думаю, багато хто зрозумів, що реформу децентралізації потрібно завершувати в адміністративний спосіб. Бо це вже вимога людей.

Після об'єднання Лохвицької міської та Васильківської сільської рад найперше, за словами Віктора Радька, провели аналіз бюджету: як витрат, так і доходів. На його основі ухвалили рішення впроваджувати енергоощадні заходи. Адже тільки на енергоносії громада витрачає 5—6 мільйонів гривень на рік. Енергоощадні ж заходи вже на початковому етапі дають змогу зекономити 3—4 мільйони. Ці кошти можна спрямувати на розвиток громади.

Торік поряд із приміщенням міської ради збудували пробну котельню, витративши в цілому 450 тисяч гривень. Досі його опалювала кіївська приватна структура — це не влаштовувало керівництво ОТГ, бо послуга влітку в копіечку. У новій котельні компактний котел працює в автоматизованому режимі на біопаливі — пелетах. Їх поставляють з Київщини, нині ж організовують місцеве виробництво.

— Аби обігріти 550 квадратних метрів будівлі міської ради, потрібно десь 120 кілограмів

якісних пелетів на добу, — інформує очільник ОТГ. — Із метою економії на вихідні котел виключали. Якщо порівняти з витратами на газове опалення, економія становить приблизно 30 тисяч гривень на місяць. Приємно є те, що вперше в холодну пору року ми працювали в комфортних умовах, бо до цього в кабінетах було холодно.

Отак прийшло розуміння, що цей досвід можна поширити на всі об'єкти соціальної сфери. І нині в ОТГ будують іще 5 таких котелень — у трьох школах та двох дитсадках.

— Реформа децентралізації змусила нас рахувати кожну копійку. От у нашій музичній школі працювали сторожі — приходили ввечері й усю ніч солодко спали. Ми ж вирішили обладнати охоронну систему, встановити сигналізацію (зараз ці роботи на завершальній стадії) — це дас економію для бюджету десь 300 тисяч гривень на рік. До обрання міським головою я 10 років у Лохвиці обіймав посаду директора комунального підприємства, тож добре знаю, що до 2015 року бюджету міської ради вистачало лише на виплату заробітних плат, — пригадав Віктор Радько.

— Міська рада не мала змоги нічого ні ремонтувати, ні будувати. У 2015 році нарешті з'явилася хоча б якісна кошти. Проте якщо тоді бюджет становив десь 19—20 мільйонів гривень, то нині маємо близько 110 мільйонів (із них власних надходжень — 65—70 мільйонів). Отож стало набагато цікавіше працювати.

За останні три роки в Лохвиці збудували вісім нових доріг. Нині планують завершити асфальтування окраїн. Во такий підхід, за якого проводять капітальний ремонт центральних доріг, а люди, котрі живуть на окраїні, 40—50 років його взагалі не бачили, міський голова вважає неправильним. І на сьогодні в райцентрі лишилися тільки дві вулиці, що не мають асфальтного покриття. Загалом в ОТГ розробили програму з будівництва доріг, розраховану на 5 років, і стараються її дотримуватися. Щорічно на підтримання доріг витрачають приблизно 7 мільйонів гривень, однак цього, бідкається, недостатньо.

Чис бездоріжжя?

— Із держбюджету на ремонт автошляхів місцевого значення щорічно виділяють значні суми копійок, а в підсумку маємо бездоріжжя. Скажімо, ми до Полтави їздимо через Пирятин, хоч цей шлях на 30 кілометрів довший. Найкоротша дорога через Миргород, але ж до нього доїхати просто неможливо — там узагалі «екстрем». При цьому ми не маємо права ось такі вбиті дороги ремонтувати, — бідкається Віктор Радько. — Із цією проблемою зверталися не до одного уряду — просили передати нам не лише дороги місцевого значення, а й кошти, передбачені

Голова Лохвицької ОТГ Віктор Радько говорить, що першим узяв індивідуальний контейнер та уклав договір на вивезення сміття.

Життя-буття столиці України,

або Віконно-дверний період об'єднаної громади

Голова ОТГ та директор Лохвицької гімназії №1 Наталія Лисенко хваляться футбольним полем зі штучним покриттям.

державою на їх ремонт. Бо якщо торік на ремонт доріг місцевого значення із держбюджету виділили 660 мільйонів гривень, то в нашій ОТГ вдалося відремонтувати лише невеличку ділянку автошляху (сума витрат — 3 мільйони гривень), та й то завдяки спрітності керівництва, яке встигло підготувати документацію. Нинішнього ж року наші дороги взагалі не потрапили до переліку автошляхів, що потребують ремонту, бо його затверджує комітет Верховної Ради. А люди звертаються із претензіями до нас. Я вважаю: на території ОТГ має бути один власник як доріг, так і іншої соціальної інфраструктури. І якби нам передали автошляхи місцевого значення, підкріпивши фінансуванням їхній ремонт, за моїми підрахунками, через 5—6 років у нас скрізь було б нове асфальтне покриття.

Далі знайомимося з місцевим КП «Лохвиця-сервіс». Його директор Сергій Турчин говорить, що, коли обійняв цю посаду в 2016 році, підприємство мало всього 9 одиниць техніки, причому два транспортні засоби зовсім не працювали. І от тільки за рік автопарк повинувся на сміттєвоз, асенизаційну машину, екскаватор, причіп до трактора, незамінний для служби благоустрою автомобіль «Геркулес» на триколісному шасі — загалом придбали техніку на 6,5 мільйона гривень. Та найцікавіше те, що в Лохвицькій ОТГ впровадили індивідуальні контейнери для сміття, які встановлюють у приватних домоволодіннях (тепер за цим досвідом до Лохвиці приїжджають представники інших об'єднаних громад). Контейнери роздають власникам садів безкоштовно і стверджують, що досі не було жодного випадку їх пошкодження чи крадіжки.

— Я побачив це в Німеччині, —

підключенням багатоквартирних будинків до централізованої каналізації, якої мешканці не мали 40—50 років (нечистоти з вигрібної ями вивозили автомобілем-асенізатором).

«Ми були просто вражені тим, що можемо придбати найнеобхідніше»

А тепер наш шлях пролягає до села Криниці, що входить до Лохвицької ОТГ. Воно розташоване за шість кілометрів від Лохвиці. Колись тут було потужне садове господарство.

— Потім сталося так, що контрольний пакет акцій викупив неефективний власник — підприємець Юрій Зуб, який тримає в заручниках усе село, оскільки не хоче передавати будівлі Будинку культури, школи, інші об'єкти інфраструктури на баланс ОТГ, — окреслює проблему міський голова. — У підсумку всі ці приміщення стоять за-критими.

Раніше це сільський ФАП був у приміщенні школи, що належить Юрію Петровичу. Коли школу закрили, його перестали опалювати. Таким чином, постало питання про існування пунк-

Завідувачка Криничанського ФАПу Наталія Рубашенко демонструє вміст сумки медсестри.

Оксана Олійник, котра разом із чоловіком та дітьми переїхала зі столиці в маленьке село Христанівка, переймається долею столітньої земської школи.

Фото Ганни ЯРОШЕНКО.

Фото Ганни ЯРОШЕНКО.

структурної субвенції, а також, не приховую, депутатських коштів нам удалося замінити в цій будівлі площею 1 тис. 500 квадратних метрів усі вікна та двері, а ще — реанімувати спортзал, що 15 років узагалі не опалювався. Тепер на черзі ремонт ідальні, даху, теплових мереж. Завдяки соціальній угоді з компанією «РАЙЗ» придбали два комп’ютери, а також ноутбуки і телевізор», — перераховує Віктор Іванович. Завідувачка Васильківської філії Надія Цапко додає, що, попри всі труднощі, така школа має право на існування.

На території ОТГ розташовані і дві столітні школи Лохвицького земства, які спроектував у стилі українського модерну архітектор Опанас Сластіон. Одній із них, що в селі Гаївщина, знайшли застосування — там, за словами голови ОТГ, буде дитсадок. Уже замовили проектно-кошторисну документацію в Майстерні архітектора Івана Бикова, вона обійтеться громаді в 400 тисяч гривень.

— А яка доля іншої школи
Опанаса Сластіона? — допиту-
юся.

— Річ у тім, що вона розташована в селі Христанівка, де проживає всього 100 жителів. Вкласти в її реконструкцію 4—5 мільйонів при тому, що в нас шкільні туалети в жахливому стані й не скрізь є вуличне освітлення, було б просто нерозумно. Я часто говорю, що нині наша об'єднана громада переживає віконно-дверний період. Така проза життя — спочатку маємо роз'язати нагальні проблеми, — окреслює пріоритети Лохвицький міський голова. — До того ж поки що не визначилися, що там має бути.

— сл, що там має бути.

Утім дехто, схоже, вже давно визначився. Зовсім випадково ми здібалися з місцевою активісткою Оксаною Олійник. Разом із чоловіком та двома дітьми Оксана переїхала до малого села Христанівка зі столиці, відкрила там магазин, а також гостинний будиночок для тих, хто mrіє відпочити від міської сусти. Це саме вона дала Христанівці влучну назву Піднебесна — через те, що село розташоване на узвишші. Хтось скажиться на те, що в глибинці немає роботи. У Оксани ж настільки широке коло інтересів, що вона зуміла навіть визначатися з пріоритетами: викладає англійську мову у Васильківській школі-філії, до того ж у Лохвиці навчає англійській групі дорослих, працює як психотерапевт через відеозв'язок, є менторкою проекту «Школа 3.0. Об'єднані громади», що впроваджується Центром інноваційної освіти «Про. Світ»... Аби скрізь встигнути, переміщається на власному автомобілі.

— Ми хочемо створити у Христянівці цікавий інтерактивний музей історії села, використавши для цього приміщення столітньої школи Сластиона, — ділиться невгамовна Оксана Олійник. — Уже зібрали понад тисячу фотографій із сімейних архівів христянівців. Міська рада не готова допомагати фінансово, але ми підписали меморандум про співпрацю, згідно з яким можемо використовувати будівлю, про яку йдеться, під музей. Нині в сластионівській школі працює команда небайдужих людей: сьогодні вони білять стелю, доводять усе до ладу. Нам пощастило, що там є одна кімната, яка замикається на ключ, — із неї можна й почати. ■

велосипедної

Краєвиди Піднебесної.

ту першої невідкладної медичної допомоги.

— Лишили село, де проживаває 400 осіб, без ФАПу ми просто не могли. Єдине ж приміщення, яке мали в Криниці, — це чотирікімнатна квартира у двоповерховому будинку. От і вирішили переобладнати її на фельдшерсько-акушерський пункт — повністю за бюджетні кошти міської ради. Вартість ремонту сягнула 400 тисяч гривень, — повідомив Віктор Радько.

Нема лиха без добра. Завідувачка ФАПу Наталія Рубашенко говорить, що на новому місці навіть краще. Адже фельдшерсько-акушерський пункт тепер у центрі села, а це зручніше як для його відвідувачів, так і для самої Наталії Вікторівни, яка не лише приймає пацієнтів у своєму кабінеті, а й ходить на виклики. У відповідь на запитання, чи має у своєму розпорядженні якийсь транспорт, завідувачка ФАПу сміється: «У селі транспорт один — велосипед».

— Напишіть і про мене, — просить молодший медичний працівник (а по-простому санітарка) Марія Рубашенко. — Я на це заслужила, адже 1 вересня виповниться 40 років, як працюю у Криничанському ФАПі (за цей час змінилося 18 медсестер). Починала із зарплати в 52 гривні. Нині маю половину мінімальної ставки, попри це працювала б і далі, але нещодавно отримала повідомлення про скорочення у зв'язку з

реформою медицини. Це дуже сумно, адже медсестрі буде важко самій і надавати медичну допомогу, і вести господарство.

Віктор Радько пояснює, що у зв'язку з пілотним проектом із реформи медицини, що стартував на Полтавщині, з держбюджету на утримання лікувальних закладів почало надходити значно менше коштів. Таке враження, підозрює, що нагорі всі витрати хочуть перекласти на місцевий бюджет. Журналісти зауважили, що пілотним проектом якраз і передбачено співфінансування з місцевого бюджету. «Я розумію, що передбачено, — парирував Віктор Іванович, — але ми змушені закривати важливі програми й натомість утримувати ту ж районну лікарню».

— В об'єднаній громаді думають про майбутнє, а тому активно розвивають сферу освіти. За словами Віктора Івановича, коли створили ОТГ, з'явилася можливість оперативно розв'язувати проблеми навчальних закладів. Аби продемонструвати досягнення, журналістам влаштовують екскурсію до опорного навчального закладу — Лохвицької гімназії №1, що входить до 15 кращих шкіл Полтавщини. Її директорка Наталія Лисенко зазначає, що будівлі гімназії 30 років і за весь цей час у ній нічого

не ремонтували. За останній рік зміни відчули як учителі, так і учні: зроблено скатний дах, замінено всі вікна та двері, відреставровано актову залу.

— Ми були просто вражені

тим, що маємо кошти на поточні витрати й можемо придбати най-необхідніше, — зізнається Наталія Іванівна. — Бо досі роками жили (не побоюся цього сказати) на батьківські та вчительські гроші. Зараз узагалі відмовилися від внесків батьків. Минулоріч і ремонт класних кімнат робили винятково за кошт міської ради. Та найбільшим падрунком для нас стала оця актова зала, на її ремонт витратили 200 тисяч гривень і ще 130 тисяч — на закупівлю стільців. Тепер колективу гімназії (а це понад 700 учнів та 70 учителів) є де збиратися. Нині ведеться ремонт приміщення бібліотеки — оскільки там протікава дах, її тимчасово перемостили до спортзалу, проте оте «тимчасово» розтягнулося на ціліх 15 років. Далі — у дворі гімназії зроблено футбольний майданчик зі штучним покриттям. Поряд із ним невдовзі з'явиться й універсальний спортивний майданчик. Розробляється проект капітального ремонту іdalyni. Найближчим часом розпочнемо й ремонт усіх 9 туалетів. А найголовніше — у нас буде власна котельня, на неї вже та-кож виготовляють проектну документацію. Коротко кажучи, тепер ми постійно відчуваємо підтримку, і нам навіть не віриться, що плани, які не виконувалися десятиріччями, тепер активно втілюються в життя.

Очільник ОТГ вважає, що всім закладам потрібно надати більше повноважень, аби іхнє керівництво брало на себе відповідальність за все, що тут відбувається. Тому в міськраді розглядають питання про те, щоб гімназія мала свою бухгалтерію і її директор керувала бюджетом. Віктор Радько мріє й про те, щоб ось такі спортивні майданчики, як у гімназії № 1, були в усіх школах об'єднаної громади. Уже наступного тижня один із них почнуть будувати в Лохвицькій загальноосвітній школі № 3, нині там косять траву.

«Велосипедом до школи» й вигралі. Директор школи Олеся Солохіна пригадує, що раніше велосипеди стояли на шкільно-

— Протяжність нашого мікрорайону — 5—6 кілометрів. Тому багато учнів добираються до школи велосипедом, а дехто з учителів — скутером, — пояснює вона. — На веломайданчику поміщається близько 50 велосипедів, хоч він і розрахований на меншу кількість. Дітям це дуже зручно. Біля школи будеться й автопарковка, вона нам теж укладатиметься.

Олеся Юріївна, як і її колеги, наголошує, що зі створенням ОТГ у навчальному закладі відчули суттєві зміни: повністю обладнали кабінет практичного психолога, закупили холодильник і морозильну камеру для юнільні, а також придбали бойлер, телевізор, зробили ремонти класних кімнат та закупили меблі для першокласників, зараз узялися за капітальний ремонт котельні, яка працюватиме на пелетах (на цього виділено 1 мільйон 200 тисяч гривень із місцевого бюджету).

Що буде із двома школами Лохвицького земства

Ідемо до села Васильки, що за 7 кілометрів від Лохвиці. За словами голови ОТГ, до об'єднання територія Васильківської сільської ради не мала ніякого розвитку. У населених пунктах не було навіть вуличного освітлення, школа підлягала закриттю. Тепер тут стало жити веселіше. Минулого року в інфраструктуру села Васильки вкладено десь 4 мільйони гривень. Тільки на вуличне освітлення в сільській місцевості витратили близько мільйона гривень. Попри це частково неосвітленими досі лишаються вулиці у двох селах.

Заради збереження у Васильках школи, де нині навчаються всього 30 учнів, її зробили філією Лохвицької гімназії №1. «Я противник закриття школи — не можна 6—7-річну дитину везти автобусом за кілька кілометрів до навчального закладу іншого населеного пункту», — аргументує Віктор Радъко. — Початкова школа має бути в кожному селі».

Аби ефективніше використовувати приміщення школи, розраховане на 192 учні, частину його відвідали під дитсадок, який нині відвідують 20 дітей, а ще планують перемістити сюди старостат. «За рахунок інфра-

■ ПОСТВИБОРЧЕ

«Загазована» Україна

Чому прокремлівська нечисть публічно вчить наших юних патріотів, як жити

Антон КАДЕНЮК

Житомир

Моя матір, переживши, як вона казала, польську владу, перших і других москалів, а також німців, дві війни і голод 1946-47 рр., у політичній ситуації орієнтувалася по газу: як починали говорити в телевізійних програмах про газ, вона одразу визначала «діагноз»: будуть вибори. Які саме вибори — Президента чи до Верховної Ради — для неї було все одно, вона знала, що привезут балон газу. Ні, вона не продавалася за той балон, навпаки, була дуже мудра жінка і завжди радилася зі мною, за кого голосувати. Згадувала, що з приходом других москалів теж були вибори, але кандидат був один.

Сьогодні навіть не уявляю, як моя мама і тисячі таких, як вона, матерів змогли б проголосувати на минулих виборах, коли в бюллетені для голосування майже півсотні кандидатів — красивих, усміхнених, у вишивацьких чи в костюмах. Цікаво, що всі оті кандидати роздавали до виборів, окрім обіцянок високих зарплат і пенсій від головного «радикала» до мури на сході країни від опоблоківців Вілкула та Бойка, списання заборгованості за «комуналку», ще й безкоштовні ліки, — чудеса та й годі! Причому влаштували у цих передвиборчих обіцянках справжнісінські змагання. Якщо Юлія Тимошенко вартість газу для населення обіцяла знизити у два рази, то такий «цінний» кандидат, як товариш Каплін — у чотири рази. Однак пан Каплін не врахував, що досвідчена у передвиборчих «боях» лідерка «Батьківщини», крім обіцянного дешевого газу, буде безоплатно видавати у своїх штабах на Житомирщині окуляри стар-

шим людям на додачу до агітаційних матеріалів. Ось так, вчіться у досвідчених «ветеранів» виборчих перегонів.

Не відставав від лідерів обіцянок і кандидат на будівлю Анатолій Гриценко, розвішивши по всьому Житомиру рекlamu, на якій обіцяла одним махом побороти корупцію і повідомляв: «Чесних більше». Звісно, чесних більше, але чи потрапляє Анатолій Степанович до цієї когорти? У грудні 2018-го «Україна молода» опублікувала статтю «Танки — з молотка», в якій, за даними комісії Верховної Ради, яку очолює Іван Вінник, до цього приклав руку і Гриценко.

Олег Ляшко, крім дешевого газу, на своїх агітаційних плакатах обіцяв нам, людям похилого віку, достойну пенсію і навіть безоплатні ліки, яких в аптеках нема, звинувачуючи попутно в цьому Уляну Супрун. Ну що ж, маючи у своїх лавах такого професійного аналітика, як Ігор Мосійчук, до речі, та-кож спец по газу, можна бути спокійним.

Я як націоналіст звинувачую ток-шоу, які веде команда каналу 112, команда Голованова, як антидержавні, які виправдовують агресивну політику Росії проти України. Про це свідчать постійні заяви на цих передачах таких політиків, як Мураєв, Бойко, Медведчук, Шуфрич. Усі вони вилізли з бункерів, у яких відсиджувалися після Революції гідності, а зараз розривають Україну. Не знаю, як присутні на програвальні люди різного віку відчували себе, коли Пальчевський, Співак, Ківа розпинали юного патріота-українця за його ідейну прихильність до такої історично визначеної постаті, як Степан Бандера. ■

стар-

■ МІЖ НАМИ, УКРАЇНЦЯМИ

Нація без любові, але зі злом, заздрістю та захланністю

Згадаймо ж заповіді Божі

Степан ТРОХИМЧУК, професор
Львів

Багатовікова колоніальна епоха наклали трагічний відбиток на українську націю, сильно змінила її менталітет, сповільнила її ходу до світлого і вільного державного майбутнього. Колонізатори не лише винищували національну еліту, асимілювали її і налаштовували проти власного народу, а й прищеплювали вільному козацькому народу гени покори та рабства. У наших людей виробився певний імунітет до підневільного стану, який полягав у неповазі і ворожості до всіх владних інституцій колонізаторів, до їх законів, недовіри до них, звичкою жити за своїми моральними принципами і народними звичаями. Такий підхід залишився і у ставленні до власної держави, її інститутів і законів.

Терор чужинців, їх зневага до всього українського, національне приникшення і соціальний визиск сприяли таким негативним явищам, як відребність, хуторянство, замкненість, байдужість до новацій у всіх напрямах суспільного життя, спонукали до відставання у розвитку від інших народів. І негативні риси посилювалися з втратою провідної еліти в усіх прошарках українського суспільства, бо без активних провідників громади не розвиваються належними темпами і в потребних напрямах. Але ці явища не були незворотними, час від часу з'являються нові лідери, просинається пасіонарність, настають революційні зрушення у формі Майданів чи Революції гідності.

Християнський постулат «Бог — то любов» у наш кризо-

вий час повинен мати пріоритет у кожного українця, бути проповідною зіркою у його житті. Але й з любов'ю у нас коється дивні діла. Руйнується вона перш за все у наших сім'ях, які з неймовірною швидкістю розпадаються. Рівень розлучень сьогодні сягає 61%, тобто більше половини шлюбів, як церковних, так і цивільних, розпадаються. За цим показником ми перші у Європі, а тому є над чим задуматися. А це — втрата любові до одного з батьків, батька чи матері до дітей. Зненіюється інститут сім'ї, з'язок поколінь, взаємна повага і допомога, переважає егоїзм.

Це відбивається і на відносинах людей між собою у трудових і творчих колективах, у багатоквартирних будинках, де часто сусіди не знають одне одного, у транспорті та на вулиці. Тільки у нас можна почути побажання, щоб у сусіда корова здохла. Ми бачимо похмурі і злі обличчя, без посмішок і легкого гумору, небажання поступитися місцем жінці чи старшій людині. Не поліпшується і наша любов до природи, до того довкілля, яке дарує нам красу, настрій, здоров'я. Погляньте на засмічені ліси і парки, вулиці і сквери, подвір'я і під'їзди у житлових будинках. Оця байдужість, небажання допомогти близькому, зневага до інших людей впадають у вічі на кожному кроці. Тут доречні слова поета: «Я вірю в кращий час, але душа болить і хочеться у цю славетну добу душою піднести, зрадіти хоч на мить, як не людей знайти, то хоч людську подобу».

Заздрість до успіхів чи багатства інших стала однією з причин відчуження людей один від одного, причиною стресів і скандалів. Це зумовлює бажання у заздрісників підстави-

ти сусіду підніжку, підпалити його будинок, повбивати курей. Вона виливається у рейдерські захоплення чужих підприємств, земель чи врожаю, бажання відсудити в сусіда межу чи клаптик городу. Заздрість змушує політиків очорнювати опонента чи конкурента, запускати у ЗМІ різні фейки чи підлі наклепи. Тому ми живемо у царині брехні та підплоти, коли простому громадянинові дуже важко відділити правду від брехні, зерно від полови, пізнати істину, правильно оцінити ситуацію і прийняти єдино правильне рішення.

Захланність є одним із найбільших гріхів християнина, моральним юродством і гальмом у розвитку суспільства. Інстинкт споживання, накопичення багатств, маси непотрібних речей приводить до збіднення природи, перевитрат матеріальних ресурсів, до духовного зубожіння людини. Це особливо стосується наших скоробагатьків, королів тіньового сектору економіки, які досягли статків у першому поколінні. Вони, часто малограмотні та безкультурні, будують ханські палаци, купують дорогі авто та різноманітні коштовності, витрачають гроші на забави, але не дбають про робітників, за рахунок яких так збагатилися. Не стають меценатами, не офірують кошти на видання книг чи виробництво фільмів, не підтримують школи чи університети, не купують іменних танків чи літаків для фронту. Не наслідують французів, які за кілька днів зібрали понад мільярд євро для відбудови своєї святині — собору Паризької Богоматері.

Нам, українцям, є над чим задуматися, помріяти і вирішити кардинальні питання нашого життя. Вчитися і вдосконалюватися, вертатися до надбань наших попередників і запозичувати передовий досвід наших західних сусідів. Потрібно, щоб кожен українець був своїм серед своїх, другом і братом своїх колег і сусідів. Жити треба за Божими людськими заповідями, щоб залишити хороший слід після себе. Любімо більшого свого більше, ніж себе, бажаймо йому добра. Тоді воскресне Україна, тоді будемо щасливими і всі ми з вами. ■

■ ПОЛІТПАРНАС

Томосомахія

Микола ЦІВІРКО

Київ

Тим, хто хоче сам варити миро

Он воно що, Ваша Святосте!
Схоже, пів влади чи чверть її,
навіть дрібна її часточка
геть затулила безсмертя Вам...

Дідько не спить. Не без нього тут.
Тільки вже вмив свої лапи він.
Глупством смакує, мов йогуртом,
злизує краплю за краплею... ■

На Полтавщині, поміж Миргородом і Хоролом, розташоване старовинне козацьке село Вергуні. На в'їзді до села здалеку на пагорбі видно церкву-ротонду Різдва Христового, збудовану на початку XIX століття. Видатний на той час зодчий Микола Львів збудував її у стилі класицизму, всередині храм прикрашали фрески, виконані майстрами Петербурзької академії мистецтв. I хоча це — храм, але будували його як усипальницю панів Базилевських, що володіли десятками тисяч кріпаків. Ненависть до цих гнобителів вільнолюбивого козацького населення, перетвореного на рабів, була такою жагуючою, що після революції 1917 року мавзолей поруїнували. Зараз ця визначна історична пам'ятка потребує нагальної реставрації, адже дивовижні фрески всередині храму руйнуються не тільки час, а й негода. До того ж, на фресках зображені всі ктитори (жертводавці) на храм. — Ред.) — тогочасні місцеві жителі, які дбають про духовне життя свого краю.

■ КОНСУЛЬТАЦІЯ ВІД МІНІСТРА

Як скористатись послугами безкоштовного адвоката від держави?

Відповідає міністр юстиції України Павло Петренко

Доброго дня, пане міністре! Так трапилося в моєму житті, що потребую звернутися до адвоката за консультацією. Я сирота, працюю, але отримую мінімальну зарплату і платити за послуги адвоката не в змозі. Знайомі розповіли мені про те, що можна отримати державну безкоштовну правову допомогу. Розкажіть, будь ласка, що це і чи маю я право на таку допомогу?

Право на безоплатну правову допомогу — гарантована Конституцією України можливість отримати в повному обсязі безоплатну первинну правову допомогу, а також можливість для певної категорії осіб отримати безоплатну вторинну правову допомогу у випадках, передбачених Законом України «Про безоплатну правову допомогу».

Що таке безоплатна правова допомога?

Це правова допомога, яка гарантується державою та повністю або частково надається за рахунок коштів Державного бюджету, місцевих бюджетів та інших джерел, які не заборонені законом. Безоплатна правова допомога може бути первинною або вторинною.

У чому різниця між первинною та вторинною правовою допомогою?

Безоплатна первинна правова допомога (далі — БВПД) полягає в інформуванні особи про її права і свободи, порядок їх реалізації, відновлення у випадку їх порушення та порядок оскарження рішення, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб.

БВПД включає такі види правових послуг:

- надання правової інформації;
- надання консультацій і роз'яснень із правовими питань;
- складення заяв, скарг та інших документів правового характеру (крім документів процесуального характеру);
- надання допомоги в забезпеченні доступу особи до вторинної правової допомоги та медіації.

Безоплатна вторинна правова допомога (далі — БВПД) полягає у створенні рівних можливостей для доступу осіб до правосуддя і включає такі види правових послуг:

- захист від обвинувачення;
- здійснення представництва інтересів осіб, що мають право на таку допомогу в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;
- складення документів процесуально-го характеру.

Хто має право на безоплатну первинну правову допомогу?

Отримати безоплатну правову допомогу можуть громадяни України та іноземні громадяни, особи без громадянства, біженці, чи особи, які потребують додаткового захисту, які перебувають під юрисдикцією України.

Хто може отримати безоплатну вторинну правову допомогу?

Право на БВПД мають такі категорії осіб:

- особи, якщо їхній середньомісячний дохід не перевищує двох розмірів прожиткового мінімуму для осіб, які належать до основних соціальних і демографічних груп населення, а також особи з інвалідністю, які отримують пенсію або допомогу в розмірі, що не перевищує двох прожиткових мінімумів (4014 грн) для непрацездатних осіб;
- діти, в тому числі діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, діти, які перебувають у складних життєвих обставинах, діти, які постраждали внаслідок воєнних дій чи збройного конфлікту;
- внутрішньо переміщені особи та громадяни України, які звернулися із заявою про взяття їх на облік як внутрішньо переміщених осіб;

— особи, до яких застосовано адміністративне затримання чи адміністративний арешт;

— особи, які відповідно до положень кримінального процесуального законодавства вважаються затриманими;

— особи, на яких поширюється дія Закону України «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту»;

— ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;

— особи, щодо яких суд розглядає справу про обмеження цивільної діездатності фізичної особи, визнання фізичної особи недіездатною та поновлення цивільної діездатності фізичної особи;

— особи, які постраждали від домашнього насильства або насильства за ознакою статі.

Чи може бути відмовлено у наданні безоплатної вторинної правової допомоги?

Так, існують підстави для відмови в наданні безоплатної вторинної правової допомоги, зокрема у випадках:

— особа не належить до жодної з категорій осіб, які можуть претендувати на надання БВПД;

— надання неправдивих відомостей про себе або фальшивих документів, з метою віднесення до однієї із категорій осіб, які мають право на БВПД;

— вимоги особи про захист або відновлення її прав є неправомірними;

— особи раніше надавалася БВПД з одного і того ж питання;

— особа використала всі національні заходи правового захисту у справі, з якої звертається за наданням БВПД.

Як отримати допомогу?

Отримати правову допомогу можна, особисто звернувшись до найближчого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги або бюро правової допомоги. Контакти центрів та бюро ви можете знайти за адресою www.legalaid.gov.ua.

Додатково для надання правових консультацій для вас цілодобово функціонує контакт-центр системи безоплатної правової допомоги за номером 0 (800) 213 103. Дзвінки зі стаціонарних та мобільних телефонів у межах України безкоштовні.

Окремо зазначу, що система надання безоплатної правової допомоги — це один із найуспішніших проектів уряду Володимира Гройсмана.

Зарах в Україні працює 428 бюро правової допомоги, 23 регіональних та 84 місцевих центрів, загалом 535 точок доступу до правових послуг. Фактично відділення мережі представлені по всій країні: від великого міста до найменшої ОТГ.

Ми постійно працюємо над розширенням доступу до послуг. Починаючи з листопада минулого року, особи з вадами слуху отримали можливість звернутися до контактного центру системи надання безоплатної правової допомоги та отримати консультації і роз'яснення з правових питань.

Більше того, використання електронного цифрового підпису (ЕЦП) значно спрощує доступ до документів, які підтверджують право людини на безоплатну вторинну правову допомогу.

Система безоплатної правової допомоги розвивається і на сьогодні є однією з найуспішніших систем безоплатної правової допомоги в Європі.

■ РЕЙТИНГИ

Українці — найсексуальніші на планеті

Які ще нації увійшли до десятки найпривабливіших

Інф. «УМ»

Аналітичний онлайн-сервіс для мандрівників Big Seven Travel з'явився, який національності є найсексуальнішими для туристів. Українці опинилися на першій сходинці. Список топ-50 привабливих націй опублікували на сайті видання.

Видання провело опитування, в якому взяли участь 1,5 мільйона респондентів. Учасники опитування не мали жодних пояснень терміна «сексуальний», тож вони оцінювали нації на власний розсуд.

«Українці мають приголомшливе зовнішність, тому легко очолили наше опитування 2019 року. Хто може з цим не погодитися? Не дивно, що багато моделей родом звідти», — йдеться у матеріалі.

В описі про українців автори згадали американську акторку українського походження Мілу Куніс, яка народилася у місті Чернівці.

Хто ще із секс-символів сучасного світу має українське коріння?

Сільвестр Сталлоне: українське

коріння знаменитого голлівудського актора йде від прарабусі Рози Лабович, яка була родом із Одеси.

Ольга Куриленко: популярна актриса народилася і провела дитинство в Бердянську.

Девід Духовні: батько актора — відомий публіцист і письменник Амрам — емігрант із Києва.

Леонардо Ді Капріо: його бабуся була родом з України, але поїхала з країни, вийшовши заміж за німця.

Лів Тайлер: батько моделі і кіноакториси раніше зізнався в українському корінні.

Мілла Йовович: донька відомої радианської актриси Галини Логінової пereїхала з Києва в США в п'ятирічному віці.

Лів Шрайбер: дід актора по материнській лінії був вихідцем з України.

Перша десятка найсексуальніших націй планети має такий вигляд: українці, данці, філіппінці, бразильці, австралійці, південноафриканці, італійці, вірмени, англійці, канадці. Росія в рейтингу стала 33-ю.

■ ПЕРЕДПЛАТА-2019

Інтернет для всіх — газета для обраних

Найближчим часом можна передплатити «Україну молоду» на серпень

«Україну молоду» у своїх відгуках і читачі — як зі столиці, так і з глибинки, — і колеги-журналісти оцінюють як головну газету держави. Редакція «УМ» і надалі намагатиметься бути гідною такої високої оцінки і вашої уваги, шановні читачі.

Нині триває передплата на «Україну молоду» на серпень і наступні місяці 2019 року як за електронною версією Кatalогу видань України «Преса поштою», так і за друкованим Кatalогом видань України «Преса поштою».

Оформити передплату на серпень можна до 18 липня у відділеннях поштового зв'язку, в операційних залах поштамтів, у пунктах прийняття передплати, на сайті УДППЗ «Укрпошта» www.ukrposhta.ua, ДП «Преса» www.presa.ua.

До наших постійних читачів ми традиційно звертаємося: якщо ви багато років передплічачете «Україну молоду» — порадьте передплаті і своїм родичам, друзям, сусідам, знайомим.

Передплата вартість «України молодої» на 2019 рік:

на місяць — 62 грн. 62 коп.,
на два місяці — 125 грн. 24 коп.,
до кінця року — 313 грн. 10 коп.

Передплатний індекс — 60970

Для організацій, юридичних осіб:

на місяць — 82 грн. 62 коп.,
на два місяці — 165 грн. 24 коп.,
до кінця року — 413 грн. 10 коп.

Передплатний індекс — 01555

П'ятничний номер:

на місяць — 23 грн. 11 коп.,
на два місяці — 46 грн. 22 коп.,
до кінця року — 115 грн. 55 коп.

Передплатний індекс — 49497

«Укрпошта» додатково за саму процедуру оформлення передплати бере: на місяць — 2 грн. 90 коп., на квартал — 6 грн. 70 коп., на півроку — 8 грн. 15 коп.

«Україну молоду» можна прочитати в усьому світі через партнерську мережу PressReader

Вадим ПЕПА, письменник

«Мова рідна, Слово рідне, Хто вас забуває, Той у грудях не серденько, А лиш камінь має». Якби ж то кожна українська дитина з малих літ запам'ятувала щиро-сердечний вірш буковинського просвітителя Сидора Воробкевича. Написано в XIX ст. у чужій багатонаціональній Австро-Угорській імперії. На жаль, українська мова й тепер загрожена не менше, ніж будь-коли раніше. І в наш час представники вищої влади демонстративно зневажають мову нації, яка справіку живе-виживає на тому обширі, де дотепер етнічні українські землі. Споконвічне ні від кого не віднієте, не завойоване, не загарбане, а дароване вищими небесними силами або господом Богом від «створення світу», як заявлено в Біблії про синів Ізраїля.

Сталося так, що занесений із Болгарії болунський діалект загальмував природний розвиток мови українських предків. Писемність старослов'янською, від якої церковнослов'янська наглухо відділила правлячу верству од корінної людності. І це не могло негативно не позначитися на подальшому вікуванні українських пращурів.

Від Мезинської культури

Нецідівно в Будинку письменників НСПУ відбулася презентація моєї щойно виданої книжки «Віч-на-віч з вічністю». На мое переконання, мова дається етносу з появою перших родів на білому світі, так само, як і майже всьому живому в тій частині природи, яка — фауна. Відтоді мова не замінюється, як виповзини зміїв щовесни, а розвивається та забагачується. Або, в найгіршому випадку, знищується супостатами, як було й продовжується з українською...

Усупереч не те що лихим, а українським обставинам, українська мова збереглася як одна з найбагатших і найрозвиненіших на планеті. Нині горується словник на якихось 300 тисяч слів. Але, повірте, він не вбирає усього різноманіття діалектізмів, видозмін дивовижного мовного багатства. Скажімо, перший-ліпший досвідчений збирач цілющого зілля назаває стільки прізвиськ трав, що такого не знайти в жодному словнику. Хоча б і для маку не скінченна низка найменувань. А деревій та всілякі чарівливі зозулини черевички?

Усе те — свідчення неміряних тисячоліть буття родів, племен, єдинокровні й близькомовні чи, за великим рахунком, одномовні, з яких урешті-решт об'єдналися, щоб у VIII ст. нової ери заявити себе на міжнародній арені на всі майбутні віки: нікуди не подівся український народ. Усупереч страшним лихоліттям і напастям у минулому він є одним із найбільших європейських. Понад те. На міжнародних форумах українська мова визнавалася однією з найбагатших у світі та другою за милозвучністю після італійської.

От і судімо, наскільки ж огидні й відворотні скавуління недоброзвичливців про українську мову, як телячу чи ще якую там неповноцінну.

У 1907 р. козацького роду науковець Федір Вовк, народжений у селі Крячківка неподалік Пирятини на Полтавщині, започаткував дослідження, як написано у виданому 1966 р. у Києві «Словнику-довіднику ар-

■ ДО ДЖЕРЕЛ

Чиї сини? Яких батьків?

Чому справіку виживає рідна мова і мало знаємо історію

хеології», поселення «середньої доби верхнього палеоліту, розташоване у басейні Десни біля села Мізин Чернігівської обл. Довготривалі поселення мисливців на мамонта, коня, носорога, північного оленя, які існували за часів прильдовиків'я з різко вираженим континентальним кліматом».

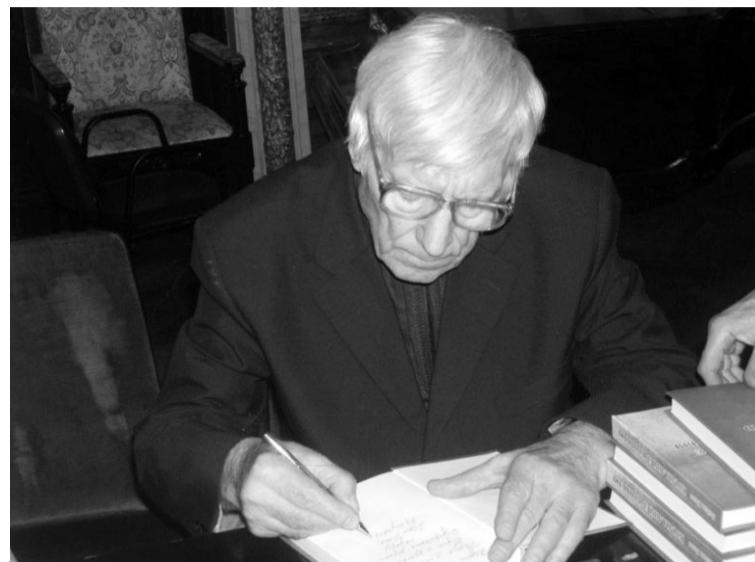
За роки наполегливих пошукув «виділено п'ять господарсько-побутових комплексів». За каркас слугували масивні кістки мамонта. Усе те накривалося шкурами великих ссавців. Поблизу виявлено ями-сховища та сліди від вогнищ. З-поміж виробів із кременю — всілякі різці, скребачки, пластини з віймками, вістря, проколки, долотоподібні знаряддя. Ще більше рукотворного з кісток усіляких звірів: голки з вушком, наконечники дротиків, молотки з рогу північного оленя, уламок гачка для риболовлі та ще дивина, яку дослідники назвали — «жезл начальника».

Усе щойно подане призналося для примітивного господарювання. Здавалося б, на півдні існування. Але ж ні. Хоч-не-хоч, а вражают знайдені прикраси: підвіски з бивня мамонта, намистини-підвіски, браслети з пластин, зрізаних із бивнів мамонтів та з нанесеним меандровим орнаментом, чимало схематичних статуеток, та-ж приоздоблених орнаментом, але геометричним та нанесеним червоною вохрою. Класифікація тих орнаментів від фахівців — ялинковий, шевронний, кутами... Надалі все те озивається у тканині, вишивках, на рукавах і пазуках жіночого одягу, на манишках чоловічих сорочок, на рушниках, у мереживах...

Вірогідно, наукове пізнання мусить відзначити, що людина не походить з Африки чи якоїсь іншої конкретної місціни, а з'явилася слушного періоду на різних обширах планети. Земна куля з багатьма придатніми для цього оазами — колиска людства, а не якийсь окремий анклав. Тільки ж при цьому не обхідне опертія на «чистий розум», а не на засліплення клерикальне чи політичне.

А ще чом би не довіритися хіба ж не прозірливому міркуванню геніальної Лесі Українки: «Люди й покоління — сестільки кільця в ланцюзі великом всесвітнього життя, а той ланцюз порватися не може». Але ж це підводить до того, що знаменита на весь світ Мезинська археологічна культура — рукотворне диво українських предків. Погодитися ж із цим багатом усе ще не дано. Супроти закостенілої упередженості об'єктивне безсили. Поки що.

Такі ж як і в Мізині чи то в Мезині, бо ж обидві назви в ужитку, сліди мисливців на мамонтів відкрив 1893 р. чех Вікентій Хвойка на вулиці Кирилівській у Києві. За якихось понад сто років досліджені Мезинської археологічної культури визначено її вік: десь ХХІV—XIV тисячоліття до н. е. Вона охоплювала басейни всіх річок

Вадим Пепа на презентації своєї книжки.
Фото з сайта slovoprosity.org.

на одвічних етнічних українських землях — Десни, Сейму, Дніпра, Південного й Західного Бугу, Дністра, Дунаю, осписаного в українській народно-поетичній творчості з таким високим натхненням, як ніколи, ніде й ніким більше.

Рідна матінка земля ні-ні та й дивує унікальними артефактами. В Мезині дослідники згадалися, що не випадково, а зумисне давні мисливці зібрали докупи набір невеликих кісток мамонта та нанесли на них різні насічки. Разом зі знавцями музики археологи дійшли висновку, що то — «ударні музичні інструменти». На підтвердження знайшовся ще й гребінець із вирізленою на ширшій частині кістки танцівницею, а в неї — хоч стій хоч падай! — «шумовий браслет» на зап'ястку піднятої вгору руки.

Трапився й подібний браслет із гравіруванням. За якою «технологією» зразали з бивня мамонта й згинали шість тонких пластин, розгадати не вдається. Залишається дослухатися до бряжчання та порівнювати його зі звучанням кастанет. Головним же є те, що науковий світ визнав відкриття: людина відчувала їй уміла відтворювати ритми набагато раніше, ніж доти вважалося. Це вписано в усі вітчизняні й зарубіжні енциклопедії саме за спонукою від Мезинської археологічної культури. Науковою мовою то — «єдине свідчення про наявність танців у палеолітичній культурі Східної Європи».

Трипільська цивілізація і пророцтва Шевченка

Здобутки Мезинської археологічної культури передняла її наступниця — Трипільська археологічна культура, яку не гріх називати Трипільською цивілізацією. Сучасне пізнання цінне відкриттям слідів людської діяльності на землі, яка в кордонах незалежної Української держави. Хіба що досі ніяк не візьме на віру, що те й те найдавніше на одвічних етнічних українських землях є матеріальними і духовними надбаннями не когось іншого, а саме далеких предків українського народу.

Сім тисяч років тому українські пращури заходили-

руща народнопоетична творчість — святе письмо українського народу. Хіба що наголошую: тисячоліттями «звучать тільки в Україні».

На початку грудня 1845 року Тарасу Шевченку після поневірні по чужих краях випала можливість доторкнутися душою і серцем до омріяної України. З пекучим болем осмислює її недолю. В селі В'юнище неподалік Переяслава в гостросатиричному творі «І мертвим, і живим, і ненародженим землякам моїм в Україні і не в Україні мое дружнє послання» тарує супостатів, які «Люді за прягають в тяжкі ярма. Оруть лихом засівають...»

Побачене й почуте на рідній землі від уярмлених пече, як вогонь. Обурює гвалт і крик тих із освіченої братії, які захищаються, самозвеличуючись: «У нас воля виростала, Дніпром умивалася, У голови гори слала, Степом укривалася». Відданий рідному народові поет остуджує пустодзвонів:

*Кров'ю вона умивалася,
А спала на купах,
На козацьких вольних трупах!
Окрадених трупах!
Подивітесь лишень добрє,
Прочитайте знову
Тую славу. Та читайте
Од слова до слова,
Не мінайте ані титли,
Ніже тії коми,
Все розберіть... та й спитайте
Тойді себе: що ми?
Чи сини? Яких батьків?
Ким? За що закуты?*

І які ж відповіді на поставлені запитання? Вони — в «Кобзарі». В усьому, написаному геніальним поетом і намальованому видатним художником. Та навіть мудрому синові свого народу знадобилося не одне десятиліття, щоб указати на головне, доленосне. Воно — в зачині поезії «Саул». Рукою власною вказано, коли написано: 13 октября [1860, С.-Петербург].

А коли ж надто тонкий прошарок української еліти осмислив прореченнє?

*В непробудимому Китаї,
В Єгипті темному, у нас
І понад Індом і Євратором
Свої ягњата і телята
На полі вольнім вольно пас
Чабан було в своєму раї.
І гадки-гадонки не має,
Пасе, стриже і доглядає
Свою худобу та співає.*

«У нас» — так само, як у Китаї, Єгипті та понад Індом і Євратором, пастих з гирлягою, яка стала скіпетром монархичної влади і посохом церковних ієрархів, випасав ягњата і телята задовго до того, як сім тисяч років тому взялося за орання-сіяння, щоб золоте збирати збіжжя. При тому співає. Тож і не дивуємося, що фольклористам досі не вдається визначити, скільки ж сотень тисяч народних пісень — двісті, триста чи більше, коли враховувати не злічені варіації.

Пора, пора взяти на віру, що український народ успадковує духовні здобутки нерозривних тисячоліть Мезинської археологічної культури і Трипільської цивілізації. Бо ж пам'ять про ті тисячоліття передана від предків — рідних і дорогих.

Людмила ЧЕЧЕЛЬ
Паріж — Київ

Презентація Рушника національної єдності в Україні набрала такого розголосу, що народився цікавий міжнародний проект. Незвичайний символічний мистецький витвір проклав шлях від Міжнародної французької школи в Києві до Української школи в Паризі. Нагадаємо, упродовж ще 2007-2008 років загальнонаціональний оберіг вишивали 1 тис. 340 осіб. Узор Рушника національної єдності розробила українська художниця Олександра Теліженко, яка заклада в нього всі необхідні важливі коди та знаки. Скажімо, довжина — дев'ять метрів. Ця цифра не випадкова. За нумерологією, вона є цифрою достатку. Хранителями Рушника національної єдності є подружжя Тамари і Миколи Степаненків.

Крок перший: французька школа в Києві

Недавно директорці Міжнародної французької школи в Києві мадам Тіфен Анрі було запропоновано зробити презентацію Рушника національної єдності для учнів і батьків у навчальному закладі, який вона очолює. І вже 14 травня у Пущі-Водиці стартував проект. Старшокласники розгорнули 9 метрів рукотворної краси й історії України. Хранитель рушника Микола Степаненко розповів учням, вчителям та батькам історію створення рушника. Фантастична краса перехоплювала дух.

І як тут без української пісні?! Талановиті сестри Галина та Людмила Турчак зачарували своїми голосами, наповнивші подвір'я школи піснями. Хтось підспівував, хтось щемливо стримував сльозу. Мадам Тіфен пригадала свою вже улюблену українську пісню «Цвіте черешня в мами на городі». (До речі, вона мріє невдовзі заспівати її французькою мовою).

25 років Тіфен Анрі живе в Україні. За ці роки француженка полюбила Україну всім серцем, закохалася в українця, народила й виховала донечку й сина. Вивчила українську мову, звичаї і традиції нашого народу. Хоча свого часу казала, що жити в Україні й залишатися француженкою дуже важко.

Тіфен Анрі пригадує, як усе починалося: «Я закінчувала навчання в Паризі. Треба було писати дипломну роботу. За розподілом мала їхати до Москви. На жаль чи вже на щастя, виникли проблеми з бюджетом. Директор університету східних мов, де я навчалася, захоплено розповідав про чудове місто на Дніпрі — Київ. Ось так самостійно і зробила свій вибір. Одразу відчула українську гостинність, зрозуміла, що таке насправді слов'янська душа. Все, чого навчали нас у Франції, — то теорія. На практиці все інакше. Україна відчутно відрізняється від Росії. Тепер я напевне можу сказати, що Україна — не Росія. Дуже важко французам розповісти, що таке

Україна. Тут треба довго жити, щоб розуміти культуру, звичаї, традиції».

Мадам Тіфен залишки співпрацює з усіма, хто йде назустріч: письменниками, кіно режисерами, акторами, перекладачами, художниками, співаками, видавництвами. Тож ідея з Рушником національної єдності для неї була як знахідка. Вона заздалегідь бачила продовження цього проекту. «Рушник національної єдності: від України до Франції» — засвідчував виготовлений учнями та педагогами плакат.

Bonjour Paris!

А потім були лише три години перельоту. 1 тис. 846 кілометрів — і Рушник національної єдності приземлився в аеропорт Шарль де Голль. Там українську делегацію зустрічав випускник Української школи в Паризі Леонід Іванов. Він із радістю повідомив, що кілька років тому в його місті Бердянськ, звідки родом, був свідком і учасником галтування цього рушника. Отож мав неабияке бажання швидше побачити результат!

Далі — затишна вулиця в самому центрі Паризія з благозвучною назвою авеню Мессін. Саме тут розташований Культурно-інформаційний центр Посольства України в Франції, а в ньому Українська парижанка школа, яку вже ось 15 років очолює українка Олена Місталь. Це 8-й район французької столиці, який парижани називають «золотим трикутником», де розташовані Елісейські поля, авеню Монтен, Фобур Сент-Оноре, вулиці Георга V та Матіньон. Цю будівлю почастило придбати уряд України у 2004 році. З будинком почастило, бо він має свою історію: одним із власників свого часу був популярний кіноактор Ален Делон. Саме тут французький актор мешкав із красунею Ромі Шнейдер.

Олена Місталь, директорка Української парижанкої школи, разом із цьогорічними випускниками зустрічали рушник при вході. Дев'ятиметровий краєсень привернув увагу і групи японців, які попросили дозволу

■ ПРЕЗЕНТАЦІЯ

Рушник від Дніпра до Сени

Як 9-метровий оберіг довезли до пам'ятника Тарасові Шевченку в Паризі

Рушник національної єдності у шостому районі Паризія, на бульварі Сен-Жермен у затишному скверику Тараса Шевченка.

Фото надане організаторами проекту.

сфотографуватися з рукотворним шедевром. Після такої нетривалої затримки під оплески учнів, батьків і звуки гімну України рушник національної єдності урочисто занесли до зали. І тут не без цікавості діти й батьки слухали історію створення оберега та отримали на його тлі атестат про здобуття освіти.

«Українська парижанка школа починалася з 10 дітей і трохи учителів, — розповідає Олена Місталь. — Зараз навчається близько сотні дітей, а тих, що здають державну атестацію, — 56. Решта просто вчиться, аби не забувати рідну материнську мову».

Олена Місталь, яка називає себе «кіївською парижанкою», бо живе в Франції понад 20 років, відзначає, що на ювілейний, 15-й, рік Українській парижанційські школі з Рушником національної єдності просто пощастило. «Це унікальний випадок, що до нас прилетіла частинка України, частинка рідної землі й умовно... 1 тис. 340 українців, які вишивали цей рушник!»

З успішним завершенням навчання дітей привітали, окрім директорки і засновниці закладу, представниця Міжнародної української школи, голова атестаційної комісії Наталія Жаворонкова та очільниця Культурно-інформаційного центру Посольства Наталія Кочубей. Невеличкий концерт випускникам та їхнім батькам подарував українсько-французький колектив Sc. A завершилося свято традиційним вальсом.

Наступна презентація Рушника національної єдності відбулася у День родини для дітей молодшого віку та їхніх батьків.

Український острівець на Сен-Жермен

Є у шостому районі Паризія, на бульварі Сен-Жермен, затишний скверик Тараса Шевченка. І радо зустрічає там гостей Тарас. Поруч — Українська греко-католицька катедра Володимира Великого. А при церкві — Українська школа Святого Володимира Великого.

«Українська школа при церкві Святого Володимира Великого почала працювати у 1950-х роках завдяки сестрам-служебницям, — розповідає Любов Любчик, вчителька української мови і літератури. — Першими учнями школи були діти українських емігрантів, що з різних причин оселилися у Франції. Заняття тоді проводили пісреди.

Із 80-х років організацію заняття та масових заходів школи почали займатися батьки учнів. Сестри продовжували викладати катехізм і готували дітей до Першого Святого Причастя. Заняття вирішили проводити у церковній зали щосуботи, щоб відмовитися від недешевої оренди приміщення для 3-4 учнів. Поступово склад і кількість вихованців змінювалися. Вже у 1984 році школа налічувала 15-20 учнів, які навчалися за підручниками з Канади та Англії. У 2010-му в школі навчалося 48 учнів. Нині тут близько 300 дітей віком від 4 до 16 років. Більшість учнів — це діти українських емігрантів, народжені у Франції».

Уже багато років школу очолює пані Надія Мігалль, яка вважає себе канадською й українкою. Напівжартома каже, мовляв, «моя голова виросла в Канаді, але в мені українська кров!» Тато Григорій, мама

Марія вчителювали свого часу в Україні, мама була вчителькою початкових класів. Очевидно, від неніки пані Надія успадкувала бажання бути педагогом. Та була в неї ще одна мрія: дуже хотіла побачити Паризі. Ще в Канаді почала вивчати французьку мову.

«Доєю випадку випало мені приїхати до Франції на два роки, — розповідає Надія Мігалль, — та я залишилася понині». В Україні вперше побувала в 1973-му, у Львові. Містко приемно вразило. Милувалася архітектурою, захоплювалася людьми, мовою. Навіть татову рідню вдається зустріті.

Пані Надія віддано любить свою роботу. Без школи, дітей уже не уявляє свого життя. Вона відстежує всі цікавинки й новинки про Україну й намагається, аби про все те дізнатися діти й батьки.

Новина, що Рушник національної єдності приїхав до Паризія, не пройшла повз її увагу. Разом з учителями і батьками український оберіг гостинно зустрічали в суботній школі, де близько сотні учнів 5-9 класів почерзі тримали рушник і слухали історію його створення. Це була сата презентація рушника!

А вже скільки запінань пошипалося до хранителів цього рукотворного дива! Дітей цікавило, насамперед, де саме, у яких регіонах вишивали рушник, скільки кілограмів ниток пішло на галтування і чи долучається до такої творчості діти?

І настанок усі дружно сфотографувалися на згадку з Рушником національної єдності біля пам'ятника Тарасові Шевченку у французькому сквері.

Фільм «Зоопарк»: Том Холл із матір'ю.

Фото надане компанією «Артхаус Трафік».

вабливість жирафів, слоненя, лева, їжачків, птахів не нарочито протистоять жорстокості тих, хто веде війну.

Дитинство під час війни, зрозуміло, особливе. І не через тренування у протигазах. Втрати дозводяться не лише лева, а й шкільніх друзів...

■ ПРОКАТ

Бомбардування людей і звірів

Радощі і трагедії у фільмі «Зоопарк»

Тетяна МІЩЕНКО

В український прокат 11 липня виходить сімейна стрічка «Зоопарк», яка розповідає про життя в столиці Північної Ірландії — місті Белфаст — у часи Другої світової війни. Головні герої — діти, які намагаються врятувати тварин із місцевого звіринця. Фільм знято за реальними подіями: у 1941 році місто зазнало руйнівних бомбардувань, Ця художня ірландсько-британська кінорозповідь

рем його батько. Але війна — і батькові треба йти воювати, як в інший період робив його батько. Тому не може не засмучувати ця подія, бо дідусь не повернувся із попередньої війни. Головну роль виконав нині 18-літній Арт Паркісон, який грав Рікона Старка у «Грі престолів».

Весь фільм — ніби уповільнені кадри, які дають змогу відразу порозміркувати про добро і зло, жорстокість, обов'язок і ризик заради не лише людей, а і звірів. Позачасова краса і при-

ваються поступово, демонструючи глибину людського ества і драматизм долі.

Дитинство під час війни, зрозуміло, особливе. І не через тренування у протигазах. Втрати дозводяться не лише лева, а й шкільніх друзів...

■ ВЛАСНИЙ ДОСВІД

Аромат і шарм абрикосового сезону

Киянка Марія Михальченко вміє насолоджуватися літніми дарами

Тетяна ЗІНЧЕНКО

Абрикосова випічка — це щось особливе! Запашна, соковита, дуже смачна, причому що пиріжки, що бісквіт, що печиво. Киянка Марія Михальченко розповідає, як випекти розкішний шоколадний торт із вершково-йогуртовим мусом та абрикосовим конфі. «Ніжний, як хмарка, йогуртовий мус, кисленік абрикосове конфі та шоколадний корж.. Це той торт, смак якого примушує закривати очі від задоволення» — коментує свій високий, пишний, надзвичайно привабливий кулінарний витвір майстрина.

Отож до роботи, поки абрикосів вистачає.

Спочатку коржі: змішати сипучі продукти: 200 г борошна, 40 г какао, по чайній ложці розпушувача та соди. 2 яйця збити з 220 г цукру та дрібкою соди. До яєць додати половину сипучих продуктів і розмішати міксером. Сюди ж додати 150 мл молока і 50 мл олії без запаху. Розмішати. Додати решту сипучих продуктів і все разом вимішати міксером. Влити 180 мл окропу. Вимішати.

Дно роз'ємної форми (у мене 22,5 см) застелити пергаментним папером, бортики нічим не змащувати. Вилити тісто. Я зверху накриваю фольгою, щоб корж був рівнішим.

Випікати при температурі 180 градусів, до сухої зубочистки.

Охолоджену палінню замотати в харчову плівку. Дати відпочити в холодильнику декілька годин (після того коржі буде легше розрізати).

Абрикосове конфі (на один шар). Відразу скажу, що можна робити один абрикосовий шар, але нам подобається, коли два. Також також конфі можна робити із інших ягід та фруктів.

Отже, 300 г абрикосового пюре (у мене заморожене) змішати з 90 г цукру та 10 г крохмалю. На середньому вогні довести до кипіння, постійно помішуючи, прокип'ятити 1-2 хвилини. Охолодити до теплого стану.

8 г швидкорозчинного желатину залити 50 г холодної води. Дати набухнути.

Розтопити желатин (я роблю це в мікрохвильовці) і влити до абрикосового пюре, перемішати.

Кондитерське кільце (у мене 21 см) або бортики від роз'ємної форми обмотати харчовою плівкою (десь шарів у 5-10, зробити такий собі «барабан». З одного боку вирізати по діаметру «вікно», тобто дно форми вийде затягнуте харчовою плівкою, а ми зрізаємо верх). Поставити на дерев'яну дощечку. Вилити сюди абрикосову масу і помістити в морозилку на декілька годин, до повного застигання.

Йогуртовий мус: замочити 15 г желатину в 80 г холодної води. 400 г охолоджених жирних вершків (у мене 33%) збити з 100—120 г цукрової пудри і пакетиком ванільного цукру до стійких піків.

Розтопити желатин і ввести його тонкою цівкою в 400 мл йогурту (у мене питний, без цукру). Можна брати фруктовий і солодкий, але зменшувати кількість цукру). Ввести поступово в збиті вершки йогурт із желатином, злегка збиваючи міксером на малій швидкості.

Збирання торта: найкраще це робити в кондитерському кільці, можна і за допомогою бортиків роз'ємної форми (але тут є нюанси, якщо ви не використовуєте плівку, що зробить ваші бортики вищими, то максимум, що можна зібрати в такому разі — це торт лише з одним абрикосовим прошарком).

Отже, на нижній корж викладаємо майже половину йогуртового мусу, у нього «втоплюємо» заморожене конфі, зверху викладаємо ще декілька ложок мусу і на нього викладаємо наступний корж. Ці ж дії повторити із цим коржем (якщо використовуємо один абрикосовий прошарок, то просто викласти йогуртовий мус і накрити коржем). Поставити в холодильник приблизно на 6-8 годин.

Шоколадна помадка з какао: змішати столову ложку вершкового масла з двома столовими ложками цукру, трьома столовими ложками сметани, двома столо-

Торт Марії Михальченко.

вими ложками какао і варити на маленькому вогні, постійно помішуючи.

Помадку не треба доводити до кипіння — варити лише до того, поки весь цукор розстане і помадка стане однорідною консистенцією. Наносити на охолоджений торт, сирник чи інший смаколик (тоді можна навіть сформувати шоколадні п'ятьки).

А прикрасити шматочками зацукрованих абрикосів або на ваш смак. Щедрого абрикосового смакування!

Тетяна ЗІНЧЕНКО

■ ДО СЕЗОНУ

Полуничне вітання

Торт — від полтавки Катерини Скрябіної

Торт «Фрезье» Катерини Скрябіної.

дати другу частину борошна та білків.

На пергаментному папері намалювати коло, відповідне до роз'ємної форми або кондитерського кільца, яке буде використано.

Пергамент покласти на мальовану частиною на деско. Викласти половину тіста, трохи виходячи за межі кола. В розігрітій духовці до 190°C випікати 10-12 хвилин. Так само зробити з другою половиною тіста. За допомогою бортика роз'ємної форми або кондитерського кільца вирізати корж необхідного розміру.

Молоко та 100 г цукру з'єднати в сотейнику, поставити на вогонь та довести до кипіння. Далі влити желатин і добре декілька хвилин збивати масу міксером. Важливо! Збивати безперервно 5 хвилин.

Далі влити желатин і добре декілька хвилин збивати масу міксером.

На тарілку покласти перший корж донизу лицьовим боком. Роз'ємну форму обгорнути харчовою плівкою.

маль, добре розмішати. Молоко, що закипіло, поступово влити в яєчну масу, постійно розмішуючи. Далі поставить масу на середній вогонь. Постійно помішуючи, довести масу до загустіння. До крему додати 100 г розм'якшеного масла та збити міксером. Масу залишити вистигнути при кімнатній температурі.

Желатин залити кип'яченою водою та розчинити на водяній бані.

До охолодженого крему додати 100 г розм'якшеного вершкового масла та збити міксером. Важливо! Збивати безперервно 5 хвилин.

Далі влити желатин і добре декілька хвилин збивати масу міксером.

На тарілку покласти перший корж донизу лицьовим боком. Роз'ємну форму обгорнути харчовою плівкою.

Викласти на корж. Заварити неміцний зелений чай і розчинити в ньому цукор. Корж просочити холодним чаєм.

Полуницю добре помити, видалити хвостики та просушити. Розрізати частину полуниць напівлі та викласти зрізом до форми. Викласти половину крему. Накрити торт другим коржем. Просочити чаєм. Торт поставить в холодильник.

Полуницю помити, видалити хвостики та перебити блендером або перетерти крізь сито. Поставити на вогонь, додати сік половини лимона та 100 г цукру.

20 г желатину залити 50 мл води та розчинити на водяній бані. Желатин влити в полуничну масу. Перемішати та зняти з вогню. Дати трохи вистигнути та вилити на верхній корж торта. Залишити в холодильнику мінімум на три години. Далі обережно зняти кільце та прикрасити за власним бажанням. Смачного!

Примітки: для мені насиченого смаку желе можна до полуниці, перевертою крізь сито, додати рівну частину води. Або ж використати магазинне желе замість полуничі.

Коржі можна зробити товщими за рахунок подовження порції тіста.

Замість желе можна зробити пів порції крему та прикрасити шоколадною крихтою.

Я використовувала форму 22 см діаметром.

Отож, якщо бажаєте влаштувати рідній людині свято, печіть торт! Ось такий нестримно літній, барвистий, соковитий. Гарних свят!

■ РЕЦЕПТИ

Недільна страва

Чернівчанка Олена Йосипів проявляє до біжніх любов по-італійськи

Піца вихідного дня Олени Йосипів.

Тетяна ЗІНЧЕНКО

Піца вихідного дня. Так назвала свою страву чернівчанка Олена Йосипів. «Хочу поділитися з вами рецептом піци, яку я готую для своїх домашніх кожні вихідні», — каже Олена, бо рідним дуже сподобалося таке частвання.

Інгредієнти на піцу діаметром 30 см: 200 г борошна, 125 мл теплої води, чайна ложка сухих дріжджів, половина чайної ложки солі та столова ложка оливкової олії.

Змішуйте сухі інгредієнти і потроху підливаєте воду. Замішуйте тісто, а наприкінці додаєте оливкову олію. Накриваєте рушником і кладете в тепле місце, щоб підійшло (я кладу в духовку при температурі 40 градусів).

Коли тісто підійшло, я на деску руками формую піцу, розтягаючи тісто і створюючи бортики. Змашуємо соусом, кладу начинку і ставлю в розігріті до максимальної температури (в мене це 275 градусів) духовку на 10-12 хвилин. Час випікання залежить від духовки, головне — не пересушити її. Піца дуже смачна виходить, мої діти її обожнюють, — заохочує до приемної роботи господиня. Смачних і гарних вихідних!

СПОРТ

Михайло Бродський
президент Федерації баскетболу України

УКРАЇНА МОЛОДА | 15
СЕРЕДА, 10 ЛИПНЯ 2019

■ БАСКЕТБОЛ

Подвійний віраж

До керма чоловічої баскетбольної збірної України став знаний латвійський фахівець

Григорій ХАТА

Не спромігшись вивести чоловічу збірну України на чемпіонат світу-2019, Євген Мурзін цілком закономірно вирішив і на березневому виконкомі ФБУ оголосив про свою відставку з поста очільника «синьо-жовтих», з якими він пропрацював майже чотири роки. Тоді ж президент федерації Михайло Бродський пообіцяв, що до літа назавтра прізвище нового головного тренера української національної команди. Утім пошуки наступника Мурзіна дещо затягнулися, і лише дніми у ФБУ заявили про підписання дворічного контракту з латвійцем Айнарсом Багатскісом.

Вочевидь першочергові домовленості керівництва Національної федерації баскетболу з авторитетним прибалтійським спеціалістом стосуються вдалого проходження збірною України єврокампанії-2021, кваліфікаційний етап котрої розпочнеться в листопаді поточного року, хоча, без сумніву, головне прагнення Михайла Бродського — участь «синьо-жовтих» у планетарному форматі. Утім, як кажуть, усьому свій час.

Аби Багатскіс був у курсі

всіх подій в українському баскетболі й не втрачав тренерського тонусу, президент ФБУ запропонував латвійцю ще й посаду головного тренера столичного клубу «Київ-Баскет», із яким у попередньому сезоні працював Мурзін. Відзначимо, що на віце-чемпіона України в новому сезоні чекає єврокубковий дебют. «Київ-Баскет» зіграє в Лізі чемпіонів замість фінансово знекровленого чемпіона країни — «Хіміка».

«Спонсор южненського клубу, Одеський припортовий завод, уже рік не працює, тому в «Хіміка» велики проблеми з фінансами. У них є хороща молодь, хоча грошей на легіонерів немає. Тому вони й відмовилися від участі в єврокубках, а замість них заявилися столичний віце-чемпіон», — пояснив деталі роківки керівник ФБУ, який, до слова, також є засновником і президентом «Київ-Баскета». А свою єврокубкову кампанію віце-чемпіон країни розпочне у вересні двома матчами (17 та 20 числа) першого кваліфікаційного раунду проти австрійського «Капfenberga».

Відзначимо, що 52-річний Багатскіс раніше вже працював з українськими колективами, спочатку очолюючи «Кривбасбаскет», а згодом

■ ЄВРОБАСКЕТ

Іспанська гегемонія

Вийшло так, що і у відборі, і у фінальній частині чемпіонату Європи-2019 жіночої збірної України випало грати в одному квартеті з найсильнішою командою континенту. Два роки тому іспанські баскетболістки переконливо вигравали ЧЄ в Чехії, а минулій нещілі в Белграді «червона фурія» так само легко захистила титул, розгромивши, як і у минулому фіналі, збірну Франції. Українська ж збірна завершила ЧЄ в статусі однієї з найгірших команд турніру, не здобувши в групі жодного залікового очка.

— «Будівельник». Під його орудою «гладіатори» двічі виграли вітчизняну суперлігу та непогано проявили себе в найсильнішому клубному турнірі Старого світу — Євролізі. Після українського етапу тренерської кар'єри латвієць працював у Росії, Туреччині, Ізраїлі та Німеччині. До того ж у період 2011–2017 років Айнарс Багатскіс очолював чоловічу збірну Латвії, яку виводив у фінальні частини чемпіонатів Європи 2011 та 2013 років, а також посів із нею восьме місце на домашньому Євробаскеті-2015.

Із новим наставником українська чоловіча збірна спробує реалізувати амбітні задуми керівників вітчизняного баскетболу.

Фото Олександра ПРИХОДЬКА.

Нагадаємо, що з латвійськими баскетболістами збірна України в одній групі конкурувала за путівку на китайський «мундіаль»-2019. Обмінявшись в очних дуелях гостьо-

вими перемогами, в підсумку обидві команди залишилися поза когортю фіналістів світового форуму, до старту которого залишилося трохи менше двох місяців. ■

Григорій ХАТА

Відтоді, як у 2016 році зменшили до 12 кількість учасників прем'єр-ліги, в українському футболі постійно шукають можливості для відновлення попереднього кількісного складу. Найбільшу зацікавленість у цьому питанні демонструє Українська асоціація футболу (в минулому — ФФУ), на томість в УПЛ не поспішають повернутися до старих розмірів, побоюючись, що до елітного дивізіону зайдуть неготові до справжнього професіонального футбольного життя клуби й тоді, дивись, на лігу знову чекатиме якийсь форс-мажор. Нагадаємо, що раніше клуби-засновники УПЛ не підтримали ініціативу збільшення кількості учасників чемпіонату країни-2019/2020, водночас у новому сезоні в прем'єр-лізі відбудеться «плей-оф» за путівку до єврокубків між командами, що посягнуть у чемпіонаті місця з п'ятого по восьме.

Тим часом в УАФ знову розпочали обговорення питань, пов'язаних із можливим розширенням УПЛ.

Під час засідання комітету стратегічного розвитку футболу УАФ перший віце-президент організації Олег Протасов заявив, що розглядається два можливі способи повернення елітного дивізіону до старої формaciї з 16 колективів. У

першому варіанті пропонується збільшити кількість клубів ПЛ до 14 в сезоні-2020/2021 і до 16 у сезоні-2021/2022.

Друга пропозиція передбачає схему, згідно з якою в сезоні 2020/2021 збережеться нинішня кількість клубів, а в сезоні 2021/2022 представництво клубів УПЛ зросте одразу до 16 колективів.

«Усі варіанти заслуговують на увагу й мають свої переваги. Це саме стосується й можливого формату пониження й підвищення команд у класі. Найближчим часом ми сподіваємося почути думку клубів щодо озвучених пропозицій, але остаточне рішення ухвалить Виконавчий комітет УАФ», — наголосив Протасов.

Оскільки процес розширення ПЛ безпосередньо залежить від готовності представників першої ліги, президент Професіональної футбольної ліги (ПФЛ) Сергій Макаров наполягає, аби всі питання з май-

■ ПРЕМ'ЄР-ЛІГА

«Є кілька варіантів»

В Українській асоціації футболу не полишають спроб збільшити кількість учасників елітного дивізіону

У випадку розширення УПЛ вчораши учасники елітного дивізіону — як-то «Арсенал-Київ» — отримають більше шансів для швидкого повернення до вищої ліги.

Фото Олександра ПРИХОДЬКА.

Читайте
в наступному
номері:

Мільйонери і пігулки

у Херсоні проводять експерименти над душевно хворими людьми

16 | УКРАЇНА МОЛОДА
СЕРЕДА, 10 ЛИПНЯ 2019

■ У СВІТІ МОДИ

До дідька все, сказала Агілера

Крістіна вміє шокувати публіку

Дара ГАВАРРА

Багато зірок живуть за принципом «хай пліткують, лиши би не забували», а часто і самі провокують ці плітки і пересуди. Днями американська поп-зірка Крістіна Агілера, на п'яти якої активні наступають молоді й активні зірочки, вирішила привернути до своєї персони увагу, і їй це таки вдалося.

Співачка любить бувати і часто приїздить на всілякі покази мод у Париж. І цього разу вона не промінула нагоди відвідати Тиждень високої моди в столиці всіх купюр'є. Та цього разу приїзд Крістіни на шоу-показ колекції нідерландських кутур'є Viktor & Rolf викликав не лише обговорення, а й бурхливу реакцію її провокативним нарядом. Те, що Агілера любить епатаж, а ще більше — збурювати публіку своїми незвичними костюмами, відомої її прихильникам давно, але цього разу співачка викликала просто фурор (зі знаком «+» чи «-» — визначати кожному персонально). Зазвичай почесні гості показів одягають вбрання авторів колекцій, які демонструватимуть на цих показах, тож Крістіна прибула на шоу в довгому ніжно-пудровому тренчику з прозорої тканини. Та фішка цього витвору дизайнерського мистецтва стала... букви, що прикрашали цей легкий плащ. Власне, не букви, а те, яке посилання вони в собі несли: на прозорій тканині різноманітно пістравів матоклівий напис «F* THIS I'M GOING TO PARIS», що в пристойному перекладі означає «До дідька все, я йду в Париж». Подібний аутфіт (цілісний образ, вигляд...) — Ред.) цілком пасує панянці Агілері, адже ірландсько-еквадорський коктейль у її крові видає ще й не такі «бульбашки», а сама вона досить гостра на язичок, тож цей напис повністю гармоніє з її натурою.

Того ж таки дня співачка відвідала ще один показ мод — на цей раз Жана Поля Готье, у вбранні якого, відповідно до заведених правил, вона й була одягнена: на Крістіні було плаття з корсетом, яке облягало її фігуру, що місцями нагадувала обриси Кім Кардаш'ян, а на ногах були чорні ботфорти. Що казати, вміє поп-зірка звернути на себе увагу — як не смаком, то бодай епатажем. ■

Варка ВОНСОВИЧ

■ ДУХОВНІСТЬ

Патріотизм добрався і до російських... борделів

Пересічні росіяни обурюються

Здається, населення сусідньої держави вже потроху починає розуміти всю «нелепість» і дикість так званих «духовних скреп» і закликів «Можем повторіть!». Після парадів дитячих візочків у вигляді танків і літачків, оглядів стройової пісні у дитячих садочках і мало не ясельних груп, створення воєнізованих молодіжних організацій на кшталт «Юніверсітету», «духоподібності» заходи докотилися й до борделів, бо як інакше можна назвати фото, викладене в соцмережі, на якому дівіці із заниженою соціальною відповідальністю, як сказав би президент сусідів, одягнені в до-

сить-таки фривольну білизну, яка більше відповідає для садомазо-утіх, та в таких самих безстыдних позах стоять і лежать на танку, а одна з них тримає прапор із написом «Релакс». Із картинки не зрозуміло, чи це вони рекламиують якийсьекс-шоп або ж бор-

дель, чи закликають розважитися з ними російських танкістів. Тупість подібного постановочного фото викликала бурхливу реакцію співвітчизників цих панянок, які масово відгукнулися на подібну «творчість» і прокоментували її у «Твіттері» «Русской га-

зеты»: «переплутали з панеллю», «зоопарк б-дей», «до берлінського борделя — легко», «скрепи головного мозку» тощо. Нормальних людей обурює сам факт, що з подібної фотографії хтось може зробити висновок, ніби війна — це релакс. ■

■ ПОГОДА

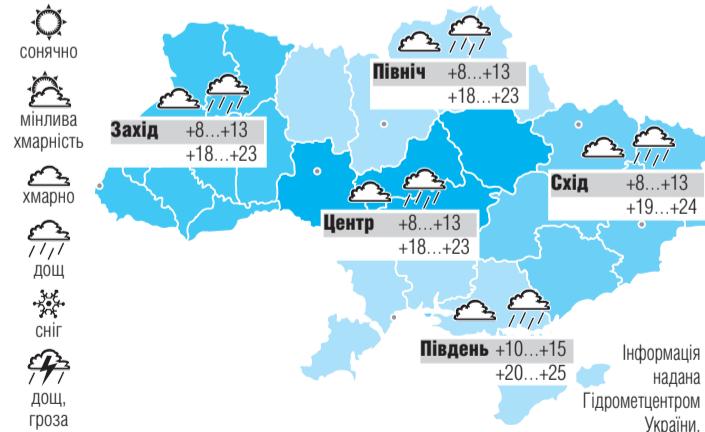
11 липня за прогнозами синоптиків

Київ: мінлива хмарність, місцями короткосній дощ, гроза. Вітер західний, 5-10 м/с. Температура вночі +11...+13, у день +20...+22.

Миргород: місцями короткосній дощ. Уночі +10...+12, у день +20...+22. **Вінниця:** місцями короткосній дощ. Уночі +10...+12, у день +20...+22. **Одеса:** без опадів. Уночі +14...+16, у день +22...+24.

9 липня температура води в **Чорному та Азовському морях** становила 20-25 градусів, поблизу Приморського — 14 градусів, у **Дніпрі** біля Києва — 19.

Курорти Карпат: мінлива хмарність, місцями короткосній дощ. **Трускавець:** уночі +9...+11, у день +20...+22. **Моршин:** уночі +8...+10, у день +20...+22.

Передплатні індекси: 60970, 1555

Наша адреса: 03047, Київ, пр. Перемоги, 50

Телефони редакції: 044-361-62-61;

з мобільного: 094-926-32-61

Електронна пошта редакції:

ukrmoloda@ukr.net

Рекламне бюро:

reklama-umoloda@ukr.net

Відділ реалізації:

454-84-41

sale_umoloda@ukr.net

«УМ» в інтернеті: <http://www.umoloda.kyiv.ua>

Відділи:

економіки — wagmer@ukr.net

культури, історії, суспільних проблем —

vsamchenko@i.ua

Редактор Михайло Дорошенко
Засновник і видавець —

ПП «Україна молода»

Свідоцтво про реєстрацію:

КВ №3386 від 29.08.98

© Дорошенко М.І., 2013

При використанні наших публікацій посилання на «УМ» обов'язкове.

Рукописи не рецензуються і не повертаються

Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.

Комерційні публікації виходять під рубриками:

«Український виробник», «Позиція», «Банківська справа»,

«Фінансова експертіза», «Здоров'я і бути», «Ле — працю!»,

«Знайомтесь — новинка», «Партнерство», «Програми»,

«Проекти», «Альма-матер», «Продукт», «Протистояння»,

«Вітасмо», «Любов і шана».

Матеріали із позначкою © друкуються на правах реклами

Газета друкується
у видавництвах:

«Преса України» — у Києві
Зам. 3009075

«Видавничий дім

«Високий Замок» — у Львові
Зам. блок № 405

Верстка та виготовлення

фотографій —

комп'ютерний центр

редакції «УМ»,

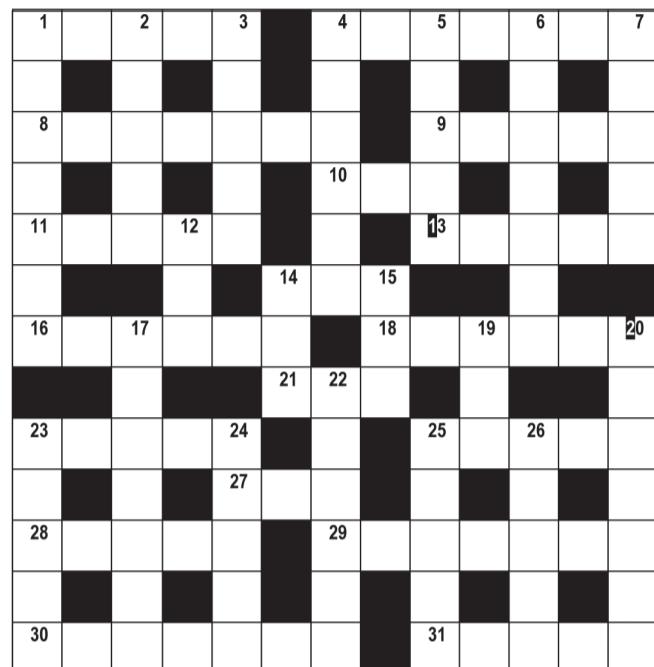
Газета виходить

у вівторок, середу,

п'ятницю — суботу (спільні номери)

Тираж 86734

КАЛЕЙДОСКОП

■ КРОСВОРД ВІД МАЛАНКИ №75

По горизонталі:

1. «Цвіте ..., цвіте ..., а цвіт опадає» (народна пісня).

4. Ім'я геройні повісті Михайла Коцюбинського «Дорогою ціною».

8. Священий у мусульман місяць.

9. Граф, барон, пер, маркіз.

10. «Дуже» по-французьки.

11. Прізвище геройні оповідання Артура Конан Дойля «Скандал у Багемії».

13. Відомий літературознавець, який щотижня публікує в «УМ» книжкові огляди.

14. Двоскладовий поетичний розмір.

16. Історичне місто, вотчина українського княжого роду, де Іван Федорович у 1581 році надрукував свою знамениту Біблію

18. Словіння про розвиток, шлях назад.

21. «Чорні брови, карі ..., темні, як нічка, ясні, як дені. Ой, ..., ..., ..., дівочі, де ж навчились зводити людей» (романс).

23. Пазур у тварин та птахів.

25. Ім'я чоловіка солістки гурту «НеАнгели», з яким Слава нещодавно розлучилася.

27. Народний пристрій для обмоту зерна.

28. Реакція на небезпеку.

29. Столиця Португалії.

30. Пластмасова чи дерев'яна фігура людини, на якій демонструють одяг.

31. Відомий журналіст, який став депутатом.

По вертикали:

1. Вихор, смерч.

2. Один із міфічних братів — засновників Риму.

3. Точка небесної сфери, протилежна зеніту.

4. Дрібна французька монета.

5. Німецький проповідник, «батько» Реформації.

6. Учасник кориди.

7. Грамота, письмовий указ хана Золотої Орди.

12. Прізвище головної геройні популярного роману Шарлотти Бронте.

14. Головний винуватель смерті Дездемони.

15. Французький сир із пліснявою.

17. Столиця Ірану.

19. Екскурсовод.

20. Держава на північно-східному узбережжі Південної Америки.

22. Знаменитий американський комік, майстер німо-го кіно.

23. Популярне на Сході слово ім'я.

24. Ім'я прем'єр-міністра Ізраїлю, вбитого у 1995 році.

25. Відома фірма з випуску принтерів т